Veiligheidsregio Drenthe

Jaarstukken **2023**

Crisisbeheersing, GHOR, Brandweer, Bedrijfsvoering en Financiën

Voorwoord

Het jaar 2023 kenmerkt zich door een tegenstelling. Ondanks dat de gemiddelde temperaturen gedurende het jaar een recordhoogten bereikten, bleef de inzet van de VRD beperkt. Geen extra brandweerinzet, geen extra inspanningen om een crisis te voorkomen. Dat dat eerder geluk dan wijsheid was, bleek uit de presentatie die voor het bestuur van de VRD werd gehouden over toegenomen natuurbrandrisico's.

Het rijk kwam met een extra financiële impuls en als gevolg daarvan heeft de VRD personeel aan kunnen nemen om de crisisbeheersing te versterken en te professionaliseren.

In de samenwerking met de GGD is uitvoering gegeven aan versterken van dataveiligheid, privacy, data en informatiegericht werken. Het is gelukt om gekwalificeerd personeel aan te trekken en een forse kwaliteitsimpuls te genereren.

De taken die aan de VRD zijn opgedragen door de 12 deelnemende gemeenten, zijn naar tevredenheid uitgevoerd blijkt uit reacties vanuit de samenleving en samenwerkingspartners. Met dit jaarverslag geven we een beeld van de uitvoering van deze taken en leggen we financieel verantwoording af.

We bedanken het personeel voor hun permanente inspanning, deskundigheid en betrokkenheid.

Het dagelijks bestuur VRD

Samenvatting

Wij treden op bij calamiteiten en crises

Crisisorganisatie was actief:
- Inzet bij brand op vrachtschip Freemantle Highway
- Regionaal voorbereidingsteam droogte
- GHOR inzetten bij crises in zorginstellingen

Crisisbeheersing:
- Mooie ontwikkeling op gebied van crisiscommunicatie
- Versterking kwaliteitszorg en evaluatie
- Vakbekwaamheid Drentse crisisfunctionarissen

GHOR:
- Versterking rol DPG als regisseur opgeschaalde acute en publieke gezondheidszorg
- Herziening convenanten

Brandweer:
- Inzetten natuurbrand Veiligheidsregio Groningen
- Programma toekomstbestendige brandweerzorg van start
- Onderzoek mentaal welzijn brandweermensen
- Beleid brandweerkeuringen vastgesteld en geïmplementeerd

Wij vergroten bewustwording over veiligheid

Crisisbeheersing en GHOR:
- Ontwikkeling regionaal risicoprofiel
- 200 evenementen adviezen door de GHOR

Brandweer:
- Vergroten bewustwording risico's natuurbrand

Wij zijn onderdeel van de samenleving

Crisisbeheersing:
- Opvang Oekraïense ontheemden

GHOR:
- Ondersteuning gemeentelijke opvanglocaties
- Adviestafel psychische hulpverlening Oekraïners

Samenvatting

Wij zijn een flexibele en wendbare (netwerk)organisatie

Crisisbeheersing:
- Ontwikkeling veiligheidsinformatieknooppunt

Brandweer:
- Levering nieuwe voertuigen

Bedrijfsvoering:
- Visie "Informatievoorziening is van ons allemaal" is opgesteld
- Implementatie BIO en NEN7510 ten aanzien van informatieveiligheid en privacy
- Team informatieveiligheid en privacy op sterkte gebracht
- Samenwerking met GGD en Noord-Nederland netwerk op arbeidsmarktontwikkelingen

Crisisorganisatie

De inzet bij Fremantle Highway

Op 25 juli brak boven Ameland brand uit in het vrachtschip Fremantle Highway. Bij deze brand raakten meerdere bemanningsleden gewond. Samen met VR Groningen en VR Fryslân vond een bovenregionale inzet plaats op het gebied van patiënten logistiek. In Drenthe heeft dit geleid tot een inzet van de crisisorganisatie op GRIP1-niveau op vliegveld Groningen Airport Eelde.

De inzet van de crisisorganisatie binnen Drenthe is bij de VRD geëvalueerd. Ook heeft er 3 Noord een zorgketenevaluatie plaats gevonden. Op basis van storytelling hebben de betrokken zorgketenpartners een tijdlijn in kaart gebracht en geëvalueerd. Dit heeft geresulteerd in pluspunten en verbeterpunten voor de bovenregionale samenwerking. Inmiddels zijn de evaluaties van de VRD en de zorgketenevaluatie vastgesteld en draagt de GHOR zorg voor de opvolging en het borgen van de verbeteracties in de eigen organisatie.

RVT Droogte is korte tijd actief geweest

In de periode 22 juni t/m 20 juli is er een regionaal voorbereidingsteam (RVT) droogte actief geweest. Doel van dit multidisciplinaire overleg was om een gezamenlijk beeld krijgen van de huidige situatie ontstaan door de droogte, eventuele risico's te inventariseren en hierop actie te ondernemen.

Maatwerk inzet crisisorganisatie bij Vodafone storing

Op 14 april was er een landelijke Vodafone storing met als gevolg dat (acute) zorginstellingen in Drenthe niet allemaal telefonisch bereikbaar waren. De GHOR heeft alle mogelijk getroffen partijen bij elkaar gebracht en een crisisoverleg gefaciliteerd met een voorzitter en een strategisch adviseur crisiscommunicatie. Het resultaat was een gezamenlijk Drents plan van aanpak voor communicatie en coördinatie, waarbij de inzet lag op het behouden van continuïteit van (acute) zorg.

Multi inzet bij crises zorginstellingen

Zorginstellingen werden geconfronteerd met verschillende crisestypen die de zorgketencontinuïteit kunnen verstoren. Voorbeelden zijn een stroomuitval in een zorginstelling en een storing in de personenalarmering. Hierdoor werd de toegang tot de zorg voor burgers in Drenthe die afhankelijk zijn van personenalarmering, belemmerd.
Er was dreiging van uitval van vitale processen door de vondst van de e-coli bacterie in het waterleidingsysteem van WMD. Hierdoor hadden bepaalde zorginstellingen binnen Assen schoon drinkwater nodig om te voorkomen dat kwetsbaren ziek werden. Dit gaf vooral bij de verpleeg- en verzorgingsinstellingen in Assen een verhoogde druk op de business continuïteit. Tenslotte zorgde een uitbraak van het Norovirus binnen een Drents ziekenhuis en een aantal verpleeg- en verzorgingsinstellingen voor een verhoogde druk op de ketenzorgcontinuïteit.

GRIP-situaties in 2023

Er is een aantal keer een GRIP 1 opschaling geweest voor een groter incident. Dit leest u terug in onderstaande tabel.

Datum	Incident	Locatie	Gemeente	Grip
13-1-2023	Zeer grote brand	Roden	Noordenveld	Grip 1
6-3-2023	Gaslek	Assen	Assen	Grip 1
4-5-2023	Natuurbrand	Smilde	Assen	Grip 1
2-7-2023	Grote brand binnenstad	Coevorden	Coevorden	Grip 1
7-8-2023	Code 10 GAE n.a.v. brand vrachtschip Noordzee	Eelde	Tynaarlo	Grip 1
18-8-2023	Bommelding Scheperzoekenhuis	Emmen	Emmen	Grip 1
19-12-2023	Grote brand	Hollandscheveld	Hoogeveen	Grip 1

Wij treden op bij calamiteiten en crises

Crisisbeheersing

Crisiscommunicatie

Op het gebied van crisiscommunicatie maakte de VRD een mooie ontwikkeling door. Met het vaststellen van het Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (UKB), waar crisiscommunicatie onderdeel van is, gaat Drenthe mee in de landelijke lijn van structuur en naamgeving van bevolkinsgzorgfuncties.

Naast de advisering en ondersteuning bij reguliere processen, casussen en projecten in de voorbereiding op gekende en ongekende crises, is er gewerkt aan het contact en de samenwerking met de gemeentelijke communicatieteams. Vanaf 2024 zijn alle twaalf Drentse gemeenten (weer) vertegenwoordigd in de communicatiepiketpool. Een goed netwerk als goede basis voor de crisiscommunicatie in Drenthe.

Het expertteam met piketfunctionarissen kwam in 2023 vier keer samen. Het belangrijkste doel van deze bijeenkomsten is het uitwisselen van ervaringen, bespreken van ontwikkelingen en het ‘elkaar kennen’.
In 2023 (met een kleine uitloop naar januari 2024) volgden 55 gemeentelijke communicatiecollega’s een training of opleiding. In twaalf groepen zijn zij opgeleid of bijgespijkerd voor hun functie in de crisiscommunicatie of in de ondersteuning daarvan.

Kwaliteitszorg en evaluatie

Vanaf juni heeft de afdeling Crisisbeheersing haar team versterkt met twee nieuwe functionarissen die zich richten op kwaliteitszorg en evaluatie. Het belangrijkste doel van deze uitbreiding is het handhaven en verbeteren van de kwaliteit binnen onze crisisorganisatie.
In 2023 is een visie op kwaliteit ontwikkeld. Deze visie fungeert als leidraad voor de gehele crisisorganisatie, waarbij gestreefd wordt naar een continue cyclus van reflectie op het handelen van individuen, teams en de hele crisisorganisatie. Een concrete stap ter verbetering van kwaliteitszorg is de doorontwikkeling van het kwaliteitszorgsysteem Enquirya. Dit systeem is een instrument dat gebruikt wordt voor het bewaken en bevorderen van de kwaliteit van de crisisorganisatie.

Opleiden, Trainen en Vakbekwaam houden

Dit jaar lag de nadruk op het versterken van de vakbekwaamheid van de Drentse crisisfunctionarissen.
Een opvallend en vernieuwend aspect van het programma waren de carrousels 'Hoe werkt het bij?'. Tijdens deze activiteiten werd dieper ingegaan op het werkveld van een specifieke hulpverleningskolom of samenwerkingspartner. De reacties op deze ochtenden waren bijzonder positief, met een goede opkomst en enthousiaste deelname van crisisfunctionarissen. De carrousels boden een waardevolle verdieping en versterkten het begrip van de verschillende werkprocessen binnen de crisisorganisatie.

In lijn met de leerlijnen opleiden, trainen en oefenen lag de focus in het bijzonder op de thema's vitale infrastructuur, natuurbrand en samenwerking met externe partners. De samenwerking met de Dienst Justitiële Inrichting (Noordenveld) en GETEC (Emmen) werd geïntensiveerd om de veerkracht en efficiëntie van de crisisorganisatie te vergroten.

Gericht op het thema vitale infrastructuur is een netwerkdag georganiseerd met de veiligheidsregio's Groningen en Fryslân. Deze dag bood een platform voor kennisdeling en samenwerking tussen verschillende regio's, wat essentieel is voor een effectieve crisisbeheersing.

De Drentse CoPI-week werd georganiseerd in Emmen. Verschillende locaties, waaronder het Atlas Theater, de Rioolwaterzuiveringsinstallatie, GETEC, FC Emmen en het Treant Ziekenhuis, werden gebruikt als realistische oefenlocaties.

GHOR

Strategie en governance

De COVID-crisis heeft ons geleerd dat het van cruciaal belang is om de rol van de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) te versterken als regisseur van de opgeschaalde acute en publieke gezondheidszorg. Hierdoor kan de continuïteit van ketenzorg worden gewaarborgd. Om een heldere positionering van zowel de DPG als de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) te bereiken, heeft de GHOR deelgenomen aan landelijke overleggen met GGD GHOR Nederland, RCDV en BAC GHOR. De positionering is nauw verbonden met de ontwikkeling van landelijk beleid.

De basis op orde

In het kader van "de basis op orde" is een start gemaakt met de herziening van convenanten. De GHOR heeft vanuit de Wet veiligheidsregio's de taak om afspraken te maken met haar mono- en multidisciplinaire partners over hun rol bij crises en adviseert ze over risicobeheersing en crisisbeheersing. Het afgelopen jaar is het convenant met de regionale ambulancevoorzieningen in 3 Noord herzien en vastgesteld. Tevens is een start gemaakt met de herziening van het convenant ziekenhuizen 3 Noord. Bijstelling is belangrijk om de leerpunten vanuit bijvoorbeeld de COVID-crisis, de uitkomsten van de zorgketenevaluatie na de inzet bij de Fremantle Highway en de komst van het Integraal Zorg Akkoord te kunnen verwerken. Hiermee wordt het samen leren en verbeteren zichtbaar en geborgd.
Een andere ontwikkeling binnen "de basis op orde" is de herziening van het deelplan GHOR, waarin de afspraken vanuit het regionaal crisisplan verder worden uitgewerkt voor de geneeskundige hulpverleningsorganisatie binnen de regio. Het deelplan GHOR zal in 2024 worden vastgesteld.

Opleiden, trainen en oefenen

Het toepassen van strategisch analyseren en voorwaarts denken (onzekerheidskunde) in scenario's stond centraal bij opleidingen. Dit is toegepast in "table top" oefeningen en praktijksimulaties door de GHOR functionarissen. Er zijn twee grote multidisciplinaire oefeningen geweest in Emmen en Veenhuizen waarbij met veel ketenpartners de opgeschaalde acute zorg (GGB) is beoefend.
Er zijn verschillende nieuwe crisisfunctionarissen opgeleid. Er is geïnvesteerd in de samenwerking en het voorbereiden van zorginstellingen op rampen en crisis. Het accent lag vooral op de ziekenhuizen en grotere zorginstellingen. De komende periode zal de GHOR zich ook richten op de kleinere zorg initiatieven zoals zorgboerderijen en kleinere woonzorgvoorzieningen.

Brandweer Drenthe

Incidentcijfers

In het aantal incidenturen over meerdere jaren is er geen significant verschil te zien in 2023. In 2023 zijn net als voorgaande jaren wel uitschieters zichtbaar in het aantal incidenturen. Vaak worden dan meerdere brandweereenheden tegelijk ingezet bij een incident of zijn er verspreid over de provincie verschillende incidente. In 2023 werd bij de storm Poly op 5 juli 2023 de brandweer veel ingezet en aan het einde 2023 waren er een aantal grotere branden waar de brandweer veel heeft moeten inzetten.

Uitrukuren per maand

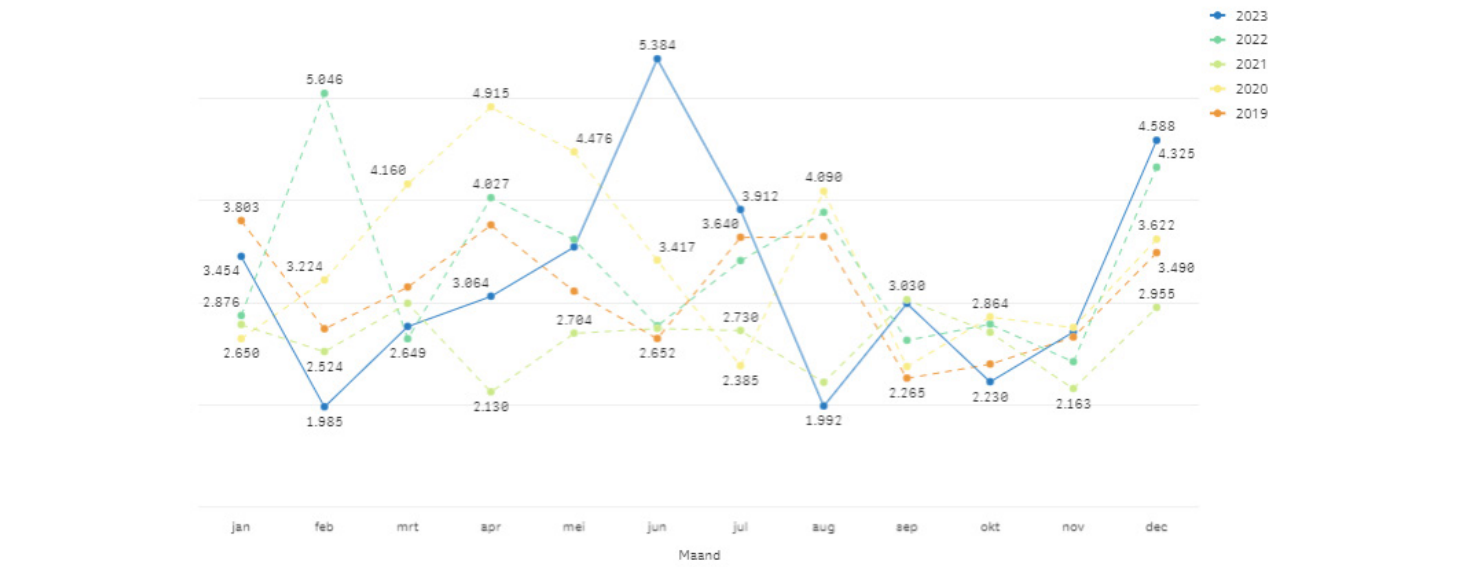

Uitrukuren per jaar

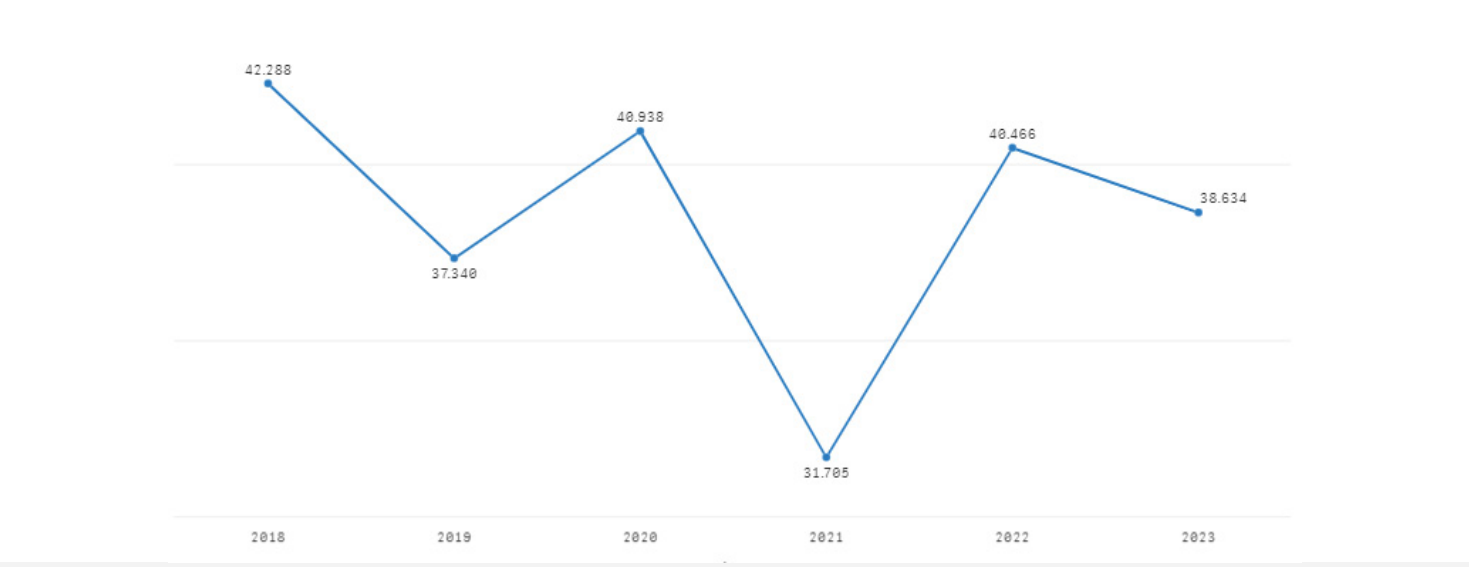

Inzetten natuurbrand

2023 was het warmste gemeten jaar tot nu toe, ook in Drenthe was dit goed te merken. Dit heeft op het gebied van natuurbranden niet geleid tot grote inzetten. Wel heeft brandweer Drenthe in juni tweemaal bijstand geleverd aan de VR Groningen in Musselkanaal en Ter Apel.

Vakbekwaamheid

In 2023 is naast het reguliere onderhoud van vaardigheden weer ingezet op de bijscholing basisprincipes brandbestrijding (dit is ook onderdeel van de huidige opleiding). Naast de technische en tactische vernieuwing wordt aandacht besteed aan menselijk handelen onder druk. Het gaat daarbij om bespreekbaar maken van het onderwerp en bewustwording van eigen handelen onder druk zodat de kwaliteit van keuzes tijdens een inzet verbeteren.

Programma toekomstbestendige brandweerzorg

In 2023 is het programma toekomstbestendige brandweerzorg gestart. Het programma is gebaseerd op vier programmalijnen en binnen deze lijnen zijn verschillende projecten opgestart. Het programma is gebaseerd op participatie, medewerkers die willen bijdragen aan het programma krijgen daarvoor gelegenheid. Hierdoor is het bouwen aan het fundament voor een toekomstbestendige brandweer Drenthe een zaak van iedereen.

Enkele opgestarte projecten
Binnen de lijn "vitale brandweerposten" is een onderzoek gestart naar de beleving van mentaal welzijn bij de brandweer. Welzijn is om twee redenen heel belangrijk voor brandweermensen. In de eerste plaats voor brandweermensen zelf omdat zij geregeld schokkende gebeurtenissen mee kunnen maken. In de tweede plaats omdat brandweerwerk mentaal zwaar belastend kan zijn en welzijn een voorwaarde is om die mentale last aan te kunnen. VRD ondersteunt haar mensen al jaren op dit vlak, maar recente wetenschappelijke inzichten doen vermoeden dat dit beter kan. Het doel van dit onderzoek is inzicht krijgen in hoe repressieve brandweercollega's de mentale zorg ervaren en welke behoefte zij hebben, zodat VRD haar mensen beter kan ondersteunen.

Binnen de lijn "behapbare basis" zijn projecten gestart over de onderwerpen hulpverlening en werken op hoogte. Deze projecten hebben tot doel om bij deze taakvelden te komen tot een behapbaar takenpakket per brandweerpost. Hierbij is inspiratie gehaald uit de Veiligheidsregio Limburg Noord. Dat is een veiligheidsregio met vergelijkbare omstandigheden en hebben al enige jaren ervaring met het vormen van een behapbare basis.

Programmalijnen toekomstbestendige brandweer Drenthe

- Samenleving. Hulp uit de directe omgeving is van grote waarde en kan de brandweer beter benutten. Dit moet leiden tot snellere en effectievere hulpverlening.
- Ondersteuning op afstand. Brandweerwerk wordt minder kennisintensief door leidinggevenden te ondersteunen met specialistische kennis en repressieve coaching. Zo hoeven zij niet alles zelf te weten en kunnen. Dit leidt tot lagere vakbekwaamheidslasten met behoud van veiligheid en kwaliteit.
- Behapbare basis. Door brandweerwerk veiliger, eenvoudiger en meer op maat van het verzorgingsgebied te organiseren kunnen posten zich efficiënter en effectiever voorbereiden. Dit moet ertoe leiden dat huidige inspanningen voldoende blijven voor eisen van de toekomst, waarmee de trend van toenemende inspanning voor gelijkblijvende kwaliteit wordt gekeerd.
- Vitale brandweerposten. Vakbekwame, fitte, mentaal weerbare en sociaal verbonden posten zijn voorwaardelijk voor een toekomstbestendige brandweer.

Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (PPMO)

In 2023 is het beleid brandweerkeuringen vastgesteld en geïmplementeerd. Hierdoor sluiten de brandweerkeuringen beter aan bij de bedoeling van de (vrijwillige) brandweer. Tijdens het traject is onderzoek verricht naar de keuringslocaties. Om te voldoen aan alle vereisten zijn aanpassingen nodig. Hiervoor zijn plannen opgesteld. In 2024 wordt hierover besluitvorming verwacht.

De resultaten van de keuringen in 2023 waren:

Kwartaal	1e	2e	3e	4e
Geschikt (G1)	87	83	61	111
Geschikt onder voorwaarden (G2)	8	9	9	12
Tijdelijk ongeschikt (O1)	5	8	6	7
Blijven ongeschikt (O2)	0	0	0	0
Geen uitslag	0	0	2	0
Totaal	100	100	78	130

Wij treden op bij calamiteiten en crises

Financiën

Omschrijving	Jaarrekening 2022	Primaire Begroting 2023	technische wijziging	Begroting gewijzigd 2023	Werkelijk 2023	Resultaat 2023
Programma Calamiteiten en Crises						
Incidentbestrijding	**4.803**	**4.742**	**446**	**5.188**	**5.335**	**-147**
Operationele informatievoorziening	**208**	**152**	**54**	**206**	**226**	**-20**
Techniek en Logistiek	**1.760**	**1.607**	**93**	**1.700**	**1.907**	**-208**
Investering	**2.958**	**3.403**	**5**	**3.408**	**2.757**	**650**
Vakbekwaamheid	**2.150**	**1.799**	**579**	**2.378**	**2.163**	**215**
Crisisbeheersing	**346**	**247**	**62**	**309**	**346**	**-37**
GHOR	**1.316**	**1.352**	**0**	**1.352**	**1.390**	**-38**
Personeel	**8.880**	**8.672**	**1.036**	**9.708**	**10.199**	**-491**
Lasten	**22.421**	**21.974**	**2.275**	**24.249**	**24.325**	**-76**
Incidentbestrijding	**-**	**-**	**-**	**-**	**4**	**4**
Techniek en Logistiek	**46**	**30**	**-**	**30**	**21**	**-9**
Investering	**125**	**113**	**-**	**113**	**177**	**64**
Vakbekwaamheid	**3**	**12**	**-12**	**-**	**-**	**-**
Crisisbeheersing	**124**	**-**	**-**	**-**	**116**	**116**
Personeel	**104**	**26**	**0**	**26**	**143**	**116**
Baten	**403**	**181**	**-12**	**169**	**460**	**291**
Totaal Calamiteiten en Crises	**22.018**	**21.793**	**2.286**	**24.080**	**23.865**	**215**

In deze missielijn was het saldo van baten en lasten € 215.000,- positief, dit had de volgende oorzaken:

- De bijdrage aan MNN is € 100.000,- hoger geweest. Het doorvoeren van een kwaliteitsslag bij de meldkamer en het anders invullen van de functie calamiteitencoördinator zijn hier debet aan geweest.
- Het aantal inzet uren gemaakt door repressief vrijwillig brandweerpersoneel heeft niet geleid tot een uitzet van kosten. In het afgelopen jaar zijn meerkosten gemaakt voor inzet van ondersteunend materieel bij incidenten per saldo een nadeel van € 30.000,. Naast nog een aantal kleinere afwijkingen is begroting per saldo met € 45.000,- overschreden
- Hogere brandstofprijzen hebben er toe geleid dat de kosten € 90.000,- hoger zijn uitgevallen.
- Prijsstijgingen onderhoud voertuigen en materiaal geeft een nadeel van € 120.000,-
- Als gevolg van het doorschuiven van investeringen en langere leveringstijden zijn de kosten lager € 650.000,-. Daarnaast is een voordeel behaald op de verkoop van het afgeschreven materiaal € 65.000,- per saldo een voordelig resultaat van € 715.000,-
- De kosten voor het opleiden en oefenen in 2023 waren € 215.000,- lager dan begroot. Dit komt door het uitvallen van diverse opleidingen/trainingen, deels door te weinig deelnemers voor een volle groep, deels door een tekort aan opleiders.
- Taken met betrekking tot versterking Crisisbeheersing zijn in de loop van het jaar opgepakt waar voor het hele jaar budget beschikbaar. Hierdoor zijn minder kosten gemaakt € 80.000,-.
- Opleiden van nieuw personeel GHOR heeft geleid tot meer kosten van € 40.000,-
- Overige kosten per saldo € 24.000,- hoger.
- Kosten personeel vallen iets hoger uit dan begroot, € 375.000,-.

Wij vergroten bewustwording over veiligheid

Crisisbeheersing en GHOR

Regionaal Risicoprofiel

2023 stond in het teken van het ontwikkelen van een actueel Regionaal Risicoprofiel. Dit beschrijft welke regionale risico's kunnen leiden tot branden, ongevallen, rampen en crises.
Dit was nodig om risicobeoordelingen te vernieuwen en beter af te stemmen op de actuele situatie en op de lessen die zijn geleerd uit incidenten in voorgaande jaren.
Op basis van het huidige regionaal risicoprofiel en de nationale risicoanalyse, is met experts vanuit crisisbeheersing, brandweer en GHOR, maar ook externe partners, een lijst met risico's opgesteld die relevant zijn voor Drenthe.
Het zorgrisicoprofiel is onderdeel van het Regionaal Risicoprofiel. Er is een samenhangend beeld van risico's, zowel vanuit het oogpunt van veiligheid als van zorg.

De GHOR bureaus van Groningen, Friesland en Drenthe zijn gestart met de opzet van het Zorgrisicoprofiel Noord Nederland. Dit is een aanvulling op het Regionaal Risicoprofiel en is gericht op de gehele geneeskundige keten en de samenwerking tussen de organisaties in de zorg, binnen het systeem van crisisbeheersing.
Met een expertgroep vanuit de zorgketen is geïnventariseerd welke risicotypen het meest relevant zijn voor de acute en publieke geneeskundige zorg. Het resultaat zal een bruikbaar overzicht zijn met de belangrijkste crisistypen, waarbij per crisistype wordt aangeven wat de knelpunten zijn die de continuïteit van zorg begrenzen en onder druk zetten.

GHOR

Evenementen

GHOR Drenthe heeft over meer dan 200 evenementen-aanvragen een advies uitgebracht. Daarnaast maakte de GHOR bij elke gemeente onderdeel uit van een periodiek evenementenoverleg.
Een bijzonder evenement was het EK Wielrennen in september. Daarvoor participeerde de GHOR in diverse overleggen en heeft zij input geleverd voor het multidisciplinair veiligheidsadvies. In het verlengde daarvan is met de collega's van risicobeheersing en de politie een start gemaakt om meer samen te werken in de voorbereiding op risicovolle evenementen, met als doel één integraal advies aan de gemeente. Ook participeerde de GHOR in het Drents overleg evenementen, een doorontwikkeling van de stafsectie evenementen uit de coronaperiode. In dit overleg vindt kennisdeling en afstemming over (grensoverschrijdende) evenementen plaats.

Omgevingswet

De GHOR heeft zich voorbereid op de inwerkingtreding van de omgevingswet per 1 januari 2024. De GHOR, GGD en Veiligheidsregio zijn essentiële ketenpartners als het gaat om het adviseren van het bevoegd gezag om te komen tot een veilige leefomgeving, ter voorkoming van risicovolle situaties, gezondheidsschade ten gevolgen van ongevallen rampen en crises.
Om de gemeenten te adviseren, hebben de GHOR en de afdeling Risicobeheersing een VTH (Vergunningverlening, toezicht en handhaving) systeem ingericht. Op deze wijze kunnen gemeenten hun adviesaanvragen rondom omgevingsvisies, omgevingsplannen en complexe aanvragen gemakkelijk digitaal invoeren. Het systeem is aangesloten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet. De GHOR hoopt op deze wijze de omgevingstafels binnen de provincie Drenthe te bedienen met advies.

Wij vergroten bewustwording over veiligheid

Brandweer

Natuurbrand

In maart heeft Defensie twee nieuwe waterputten ten behoeve van natuurbrandbestrijding geslagen in Drenthe, dit keer in de gemeente Aa en Hunze. Te weten in Schipborg en Amen.

Verder stond het jaar in het teken van het vergroten van bewustwording op de risico's bij natuurbrand. Hiertoe heeft VRD in navolging van het reeds bestaande team "brandveilig leven" ook een team "brandveilig leven in de natuur" opgericht. Dit team richt zich op voorlichting en preventie aan bewoners bedrijven en instellingen in de natuur.

Landelijk is een visie natuurbrandbeheersing van Brandweer Nederland vastgesteld. De visie beschrijft de strategische koers om te komen tot een integrale aanpak van natuurbrandbeheersing voor de periode tot 2030. Hierbij staan drie sporen centraal:

- risicobeheersing,
- slimme repressie en
- kennisontwikkeling en -deling.

In de komende jaren zal moeten worden uitgewerkt wat de consequenties zijn voor VRD.

Financiën

Omschrijving	Jaarrekening 2022	Primaire Begroting 2023	technische wijziging	Begroting gewijzigd 2023	Werkelijk 2023	Resultaat 2023
Programma Bewustwording						
Risicobeheersing	**303**	**130**	**-4**	**126**	**145**	**-19**
Personeel	**3.229**	**3.154**	**376**	**3.530**	**3.709**	**-178**
Lasten	**3.532**	**3.284**	**372**	**3.656**	**3.853**	**-197**
Risicobeheersing	**1**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Personeel	**38**	**10**	**-**	**10**	**52**	**42**
Baten	**39**	**10**	**-**	**10**	**52**	**42**
Totaal Bewustwording	**3.493**	**3.274**	**373**	**3.647**	**3.802**	**-155**

In deze missielijn was het saldo van baten en lasten € 155.000,- negatief, dit had de volgende oorzaken:

- Kosten personeel vallen iets hoger uit dan begroot, € 136.000,-.
- Overige kosten per saldo € 19.000,- hoger.

Crisisbeheersing

Inbedding hernieuwde crisisorganisatie

De focus lag op de inbedding van de hernieuwde crisisorganisatie. Dit zorgt voor een flexibele en wendbare crisisorganisatie welke ingezet kan worden om gemeenten tijdens (vooral langdurige) crises te ondersteunen. De kern van de hernieuwde crisisorganisatie is het vermogen om snel en effectief te reageren op diverse crisissituaties, met bijzondere nadruk op langdurige crises. Deze aanpak stelt de VRD in staat om een flexibele organisatiestructuur neer te zetten die gemeenten op maat ondersteunt, ongeacht de aard en omvang van de crisis. Het streven is naar veerkracht, wendbaarheid en proactieve coördinatie.

Opvang Oekraïense ontheemden

De opvang van Oekraïense ontheemden werd in 2023 onverminderd voortgezet. De gevraagde inspanningsverplichting van 4128 plekken wordt begin 2024 behaald. De goede samenwerking tussen gemeenten en de VRD en de ‘Drentse’ werkwijze met korte lijnen en goede netwerken wordt door alle partijen als erg prettig ervaren en oogst ook landelijk veel waardering.

De ondersteuning is vormgegeven door een ondersteuningsteam bestaande uit twee regionaal coördinatoren, een medewerker GHOR voor medische vraagstukken en een verbinder rondom psychosociale hulp voor ondersteuning bij onbegrepen gedrag op locaties. De tweede helft van het jaar is hier een projectleider aan toegevoegd, ter ondersteuning van de Provinciale Regietafel.
Ook was het belteam 24/7 bereikbaar voor het plaatsen van Oekraïense ontheemden in één van de 50 opvanglocaties in Drenthe. Dit team wordt bemenst door medewerkers vanuit de VRD.

De netwerken die sinds begin 2022 werden ingericht op het gebied van onderwijs en financiën zijn afgebouwd, omdat de meeste werkzaamheden inmiddels belegd zijn binnen de bestaande processen en functionarissen elkaar weten te inden. Wel faciliteert de VRD nog steeds de platformen voor locatiemanagers van opvanglocaties.

In afwachting van de van de Tijdelijke wet ontheemden uit Oekraïne, is in het “Bestuurlijk Afspraken kader ontheemden uit Oekraïne” de verantwoordelijkheid per 1 januari 2024 verlegd naar de colleges van B&W van de Drentse gemeenten.
Vooruitlopend hierop vervult de Provinciale Regietafel (PRT) ‘Nieuwkomers’ vanaf 14 juni de coördinatierol en buigt zich over vraagstukken rond alle ontheemden in Drenthe.

GHOR

Ondersteuning gemeentelijke opvanglocaties

De GHOR heeft een aandeel in het ondersteunen en faciliteren van de gemeenten bij de aansluiting van de Oekraïense ontheemden op de eerstelijns en publieke gezondheidszorg. De ondersteuning bestaat uit informatie over de routing binnen de gezondheidszorg, maar ook ten aanzien van de wet- en regelgeving en kwaliteitseisen binnen de functionele kolom van de gezondheidszorg. Gemeenten worden geconfronteerd met vragen over de gezondheidszorg terwijl dit niet binnen hun expertise en of comfortzone ligt. Het maken van deze kaders is essentieel voor het beschermen van medewerkers van gemeenten en nieuwkomers. Ook treedt de GHOR op als netwerkpartner door het maken van afspraken met de zorgketenpartners als Dokter Drenthe, Arts en Specialist, verloskundigen, apothekers, etc. Ook de inzet van Psychosociale Hulpverlening (PSH) vindt plaats via de GHOR als netwerkpartner.

Adviestafel Oekraïne Drenthe

Om de opvanglocaties te ondersteunen bij de psychosociale hulpverlening, is binnen Drenthe een Adviestafel Oekraïne ingericht. Dit jaar heeft de adviestafel zich hoofdzakelijk gericht op zorgcasussen. De diverse opvanglocaties maken actief gebruik van de diensten van de adviestafel. De adviestafel streeft ernaar om de locatiebegeleiding te verbinden met bestaande hulpverlening.
De adviestafel bespreekt binnengekomen casuïstiek, brengt advies uit en monitort lopende zaken. Er is een stroomschema ontwikkeld dat een duidelijk handelingsperspectief geeft voor de locaties bij onbegrepen gedrag. Het stroomschema wordt landelijk gehanteerd als “best practice”. De adviestafel heeft nauwe relaties opgebouwd met bestaande hulpverleningsinstanties en indien nodig, deze met elkaar verbonden. Zij heeft frequent gefungeerd als verbinder tussen locaties en de eerstelijnszorg. Naast het koppelen van verschillende vormen van zorg aan locaties, organiseert de adviestafel kennissessies. Hierbij wordt kennis aangeboden door ingehuurde professionals op het gebied van verslavingszorg, Veilig Thuis Drenthe en mensenhandel.

De samenwerking tussen de VRD, GHOR en de GGD verloopt positief. Er wordt gebruik gemaakt van elkaars expertise en er heerst tevredenheid over de samenwerking. Bovendien is er sprake van effectiviteit, waarbij snel kan worden geschakeld en heldere lijnen worden uitgezet.

Zorgketencontinuïteit

Het zorglandschap is veranderd. De toegang tot de acute en niet acute zorg staat onder druk. De GHOR is landelijk en regionaal aangehaakt als het gaat om kwaliteit en toegankelijkheid van de zorg, zorgcoördinatie en samenwerking in de regio. De GHOR functioneert steeds meer als een verbindingspartner in de keten.

Financiën

Omschrijving	Jaarrekening 2022	Primaire Begroting 2023	technische wijziging	Begroting gewijzigd 2023	Werkelijk 2023	Resultaat 2023
Programma Samenleving						
Jeugdbrandweer	**30**	**48**	**-20**	**28**	**33**	**-6**
Huisvesting	**2.251**	**2.198**	**717**	**2.915**	**2.860**	**56**
Lasten	**2.281**	**2.246**	**697**	**2.943**	**2.893**	**50**
Jeugdbrandweer	**7**	**6**	**-**	**6**	**7**	**1**
Huisvesting	**951**	**943**	**61**	**1.004**	**1.017**	**13**
Baten	**957**	**949**	**61**	**1.010**	**1.024**	**14**
Totaal Samenleving	**1.324**	**1.297**	**636**	**1.933**	**1.869**	**64**

In deze missielijn was het saldo van baten en lasten € 64.000,- positief. Dit bedrag kan als volgt worden onderbouwd:

- De in rekening gebrachte kosten voor elektra vielen lager uit dan begroot. Een positief resultaat van € 69.000,-
- Overige kosten per saldo € 5.000,- hoger.

Wij zijn een flexibele en wendbare (netwerk)organisatie

Crisisbeheersing

Veiligheidsinformatie Knooppunt (VIK)

Er zijn grote stappen gezet in de versterking van veiligheidsmonitoring en informatiemanagement. Het Veiligheidsinformatie Knooppunt (VIK) heeft zich ontwikkeld tot een centraal knooppunt waar breed wordt gemonitord wat er in de regio speelt. Deze monitoring omvat niet alleen mogelijke maatschappelijke onrust en potentiële dreigingen, maar ook bijzondere gebeurtenissen. Er is ook oog voor zorgcontinuïteit. Een belangrijke toevoeging aan het monitoringproces is de versterkte aandacht voor open bronnen, zoals social media en nieuwswebsites. Daarnaast werd voortgebouwd op eerdere initiatieven, zoals het wekelijkse veiligheidsbeeld en de integratie met de multibriefing van de Meldkamer Noord-Nederland (MNN).

Er is binnen 3Noord (Groningen, Friesland, Drenthe en de Meldkamer Noord Nederland) samengewerkt aan een geïntegreerd multidisciplinair veiligheidsbeeld. Onder leiding van de VRD werd het adviesrapport 'Bovenregionaal informatiemanagement' opgesteld, samen met aanbevelingen voor het verbeteren en versterken van forecasting op de meldkamer. Dit is een techniek waarmee op basis van gegevens uit het verleden inschattingen voor de toekomst worden gemaakt.
Het VIK is versterkt met formatie vanuit de landelijk toegekende gelden. Hierdoor draait het VIK nu op volledige sterkte.

Een mijlpaal was de ontwikkeling van een landelijke aanvullende opleiding voor de calamiteitencoördinator in de rol van informatiemanager. Deze opleiding is ontwikkeld door de medewerkers van het VIK Drenthe en heeft landelijke bekendheid gekregen en is door het NIPV opgenomen in hun opleidingsprogramma.

Vanuit het Rijk is de opdracht gegeven om voor de jaarwisseling 2023-2024 het VIK operationeel te testen op een veiligheidsbeeld tijdens deze jaarwisseling. Dit beeld wordt van alle veiligheidsregio's samengebracht om een landelijk veiligheidsbeeld te krijgen.

Ook is binnen Drenthe gestart met de voorbereiding voor Koningsdag 2024 in Emmen en de rol van het VIK daarin.

Brandweer

Stand van zaken levering SB/WT voertuigen

De levering van de twee schuimblusvoertuigen en de waterwagen was met één maand vertraagd. De afname van de voertuigen vond in januari 2024 plaats. De opleiding van de eindgebruikers wordt zo snel mogelijk opgestart, zodat de voertuigen spoedig in gebruik worden genomen.

Afname vier ladderwagens

Eind 2022 vond een aanbesteding plaats voor het vervangen van vier hoogwerkers. Kenbri heeft samen met Rosenbauer de ladderwagens geleverd. De vier ladderwagens zijn in 2023 opgebouwd, en de eerste afname vond plaats in december 2023 in Duitsland. De planning is dat ze in het eerste kwartaal van 2024 bij de VRD worden afgeleverd.

Informatievoorziening

De VRD heeft de visie "Informatievoorziening is van ons allemaal" opgesteld. Aansluitend hierop is de strategie voor informatievoorziening (IV) uitgewerkt. De visie en strategie zijn opgesteld vanuit de ambitie van VRD (en GGD) om informatie gestuurd werken te integreren binnen alle processen van de VRD. Daarnaast is het de wens een voorspelbare ICT-omgeving neer te zetten als basis voor continue veranderingen op gebied van IV.

Binnen deze visie zijn drie lijnen benoemd:
- Sterke verwevenheid van IV in het bedrijfsproces;
- Focus op het werken met data; en
- Voorspelbare ICT als basis voor continue IV veranderingen

Vanuit de focus op datagericht en informatiegericht werken, is de organisatie versterkt met kennis en kunde op het gebied van verzameling, duiding en communicatie van data en informatie, scholing, ontwikkeling en werving van medewerkers.
Door informatieproducten is VRD ook meer informatiegericht gaan werken. Voorbeelden van deze producten zijn het veiligheidsbeeld (VIK), natuurbrand voorspelmodel en informatiemodel t.b.v. keuzes op gebied van duurzame inzetbaarheid van brandweerpersoneel (vrijwilligers). Daarnaast is de kennis op gebied van datascience en data-engineering versterkt door collega's aan de VRD (datahub) te verbinden en samenwerking met externe partijen te versterken. Dit gebeurt in samenwerking met de GGD. Om de verwevenheid van IV met de primaire processen te verstevigen zijn diverse IV functies ingevuld zoals een business informatiemanager en een architect). Daarnaast is een leergang Informatiemanagement opgezet om de expertise van de collega's te versterken.

Er is op het gebied van functioneel beheer een vakgroep gestart om dit proces te professionaliseren. Daarvoor is een volwassenheidsscan uitgevoerd door een externe partij. De resultaten van deze scan zijn gebruikt voor de vervolgstappen voor het professionaliseren van het functioneel beheer dat doorloopt in 2024.

Veiligheid van informatievoorziening en privacy

Implementatie BIO en NEN7510
GGD Drenthe en de VRD hebben de implementatie van de normenkaders BIO en NEN7510 afgerond in juli 2023. Ter afronding van de implementatie is de BIO Self Assessment opnieuw uitgevoerd. Deze wijst uit dat de inspanningen van team Informatieveiligheid & Privacy om te komen tot een hoger niveau van veiligheid, hun vruchten hebben afgeworpen. De Self Assessment is extern beoordeeld door Waker Cyber Security. GGD Drenthe en VRD voldoen aan de doelstelling om een score tussen de 3 en 4 te halen.
Op twee punten scoort de organisatie nog niet op niveau, te weten 'Wettelijke en contractuele eisen' en op 'Beoordelen en auditen'. Deze beide punten krijgen de komende tijd nog aandacht om op ook hiervoor tot een hogere score te komen.
Met name op de verbetering van beveiliging van netwerk en systemen zijn grote stappen gezet. Daarnaast is dat gebeurt op het vergroten van bewustzijn van medewerkers rondom veiligheid en privacy en processen voor inzet van personeel bij zowel GGD als VRD. Naar eigen inzicht is daarmee niet alleen voldoende progressie bereikt, maar ook de juiste prioriteiten gesteld in de implementatie van de BIO en NEN 7510.

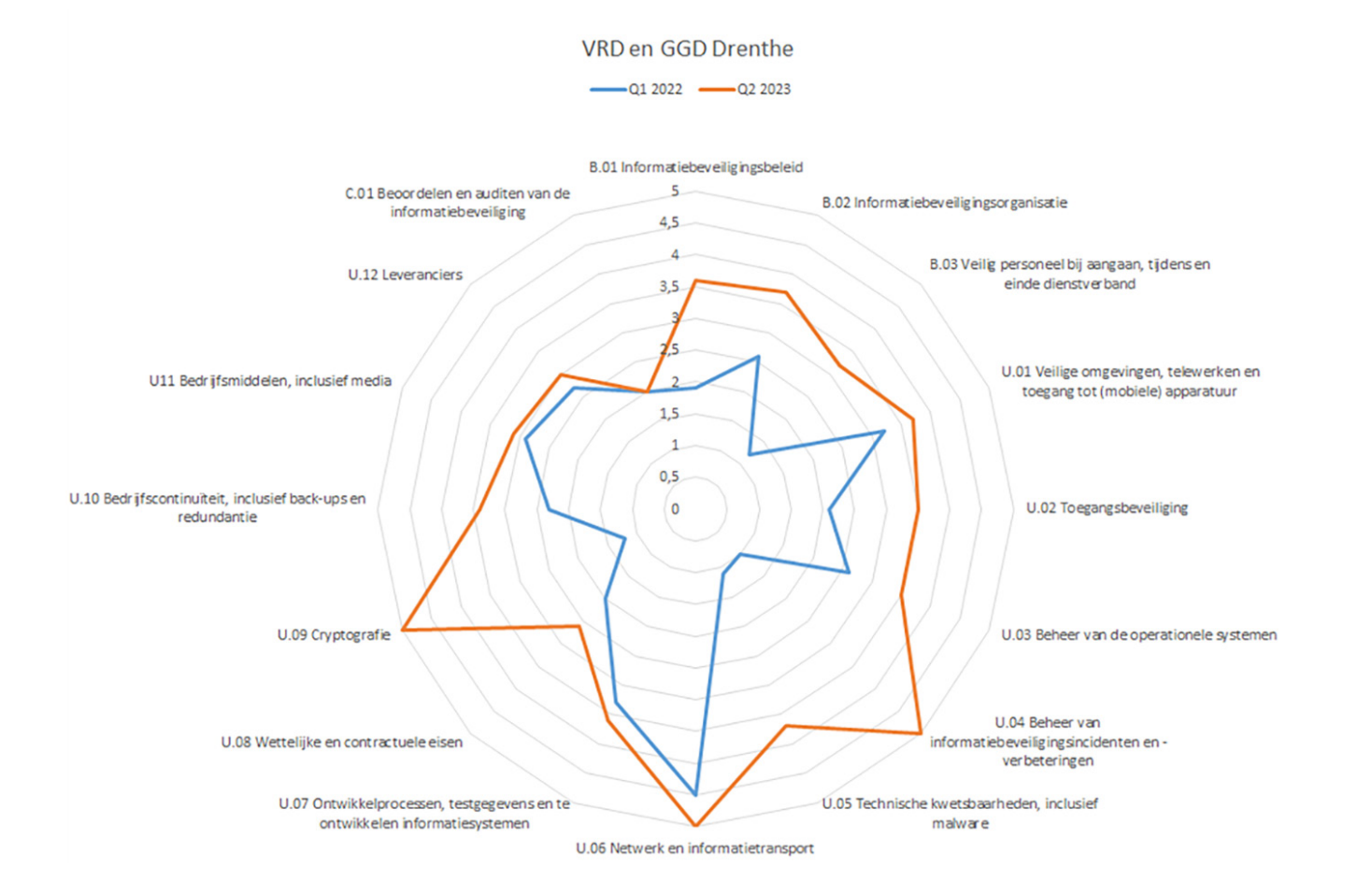

Privacy

Het werkveld privacy binnen het team IV&P neemt een grotere vlucht dan voorzien. De vragen vanuit de organisatie en het aanbod vanuit het team IV&P komen daarom nog niet goed genoeg bij elkaar. Voor een groot deel wordt dit veroorzaakt door het succes van de bewustwordingsaanpak; veel medewerkers zijn inmiddels op de hoogte van de noodzaak van het inschakelen van privacy-expertise bij de werkzaamheden van de GGD en VRD. Daarnaast nemen de eisen die gesteld worden aan het waarborgen van privacybelangen verder toe, wat ook zorgt voor extra vraagstelling. Ook de samenwerking met andere organisaties zorgt voor vragen over het gezamenlijk voldoen aan de eisen en waarborgen op het gebied van privacy. In de praktijk tekent zich daarbij af dat de GGD/VRD als partij wordt gezien om de samenwerkingsovereenkomsten voor te bereiden.

Organisatie

Met de aanstelling van een systeem security specialist per 1 juni 2023 is het team IV&P compleet. Daarmee beschikt het team IV&P nu over de volgende functies:

- Functionaris gegevensbescherming;
- Privacy officer;
- Security officer;
- System security specialist;
- Portefeuillehouder in het MT GGD en VRD en CISO;
- De invulling van de functies gebeurt voor een deel op basis van inhuur van externe capaciteit. Met name voor de functie van Functionaris Gegevensbescherming zal naar een andere oplossing gezocht moeten worden. De uitdaging is groot om dit te realiseren.

Wij zijn een flexibele en wendbare (netwerk)organisatie

Samenwerken op arbeidsmarktontwikkelingen

De krappe arbeidsmarkt had ook gevolgen voor de VRD. Met name bij het invullen van functies op het gebied van informatievoorziening. Er is, samen met de GGD, een project gestart om met andere manieren deze functies in te vullen. De opgedane ervaringen worden gebruikt bij het herijken van het wervingsbeleid.
Met de aansluiting bij het HR-netwerk Noorderlink heeft de VRD haar netwerk vergroot. Medewerkers worden actief gestimuleerd om deel te nemen aan diverse activiteiten van Noorderlink.

Investeren in veranderend vakmanschap

Om veranderend vakmanschap te faciliteren is het essentieel om te investeren in opleiding en ontwikkeling. Hierdoor blijft de VRD ook een aantrekkelijke werkgever. Er is een praktisch opleidings- en ontwikkelplan opgesteld waarin ook aandacht is voor het evalueren en meten van de effectiviteit van opleiden en ontwikkelen. Ook is gestart met het uitwerken van een ontwikkelprogramma voor leidinggevenden binnen de VRD.

Collectief eigenrisicodragerschap

In 2023 is landelijk het project Verzekeren en risicobeheer afgerond. Inmiddels is er voor alle veiligheidsregio's eenzelfde basisongevallenverzekering en landelijke regeling aanspraken na dienstongeval. Hiermee is een grote stap gezet in een eenduidige afhandeling van dienstongevallen. De kosten worden betaald door alle veiligheidsregio's door (gedeeld) eigen risicodragerschap.

Nieuw waarderingsmodel

De implementatie van het rollen- en waarderingsmodel Baarda is in 2022 gestart en in de eerste helft van 2024 afgerond. Het model biedt veel mogelijkheden om in gesprek te gaan over de ontwikkeling van medewerkers in relatie met de doelen van de organisatie.

Personeelszorg

Verzuim

	2023	2022	2021
Verzuimpercentage	3,4	3,48	2,9
Meldingsfrequentie	0,41	0,5	0,27
Onderverdeling verzuim%			
Kort verzuim (0-7 dagen)	0,24	0,37	0,20
Middellang verzuim (8-42 dagen)	0,57	0,63	0,32
Lang verzuim (43-365 dagen)	1,94	1,57	1,88
> 365 dagen	0,66	0,91	0,5

In- en uitdienst cijfers

	In dienst	Uit dienst
Vast	4	11
Tijdelijk	20	3
Vrijwilliger	69	59
	93	73

Werkgeverschap MKNN en ZVHD

Voor het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe (ZVHD) verzorgt de VRD naast het werkgeverschap ook de PIJOFACH taken. Voor de Meldkamer Noord-Nederland (MNN) verzorgt de VRD het werkgeverschap voor personeel van de veiligheidsregio (brandweer en crisisbeheersing) voor de drie noordelijke regio's. In 2023 is deze ondersteuning voortgezet.

Nieuwe brandweerposten in Eelde en Vries

In juni verhuisde de brandweer in Eelde naar een nieuw onderkomen. Naast de oude brandweerpost werd een nieuw modern gebouw gerealiseerd. De brandweer Eelde beschikt hiermee als eerste post in Drenthe over een gasloos en volledig energieneutraal gebouw. In Vries werd eind 2023 de laatste hand gelegd aan eveneens een nieuwe brandweerpost. Het gebouw is een kopie van het gebouw in Eelde en kan begin 2024 in gebruik worden genomen.

Financiën

Omschrijving	Jaarrekening 2022	Primaire Begroting 2023	technische wijziging	Begroting gewijzigd 2023	Werkelijk 2023	Resultaat 2023
Programma Organisatie (Overhead)						
ICT	**882**	**804**	**785**	**1.589**	**1.210**	**379**
Investering ICT	**400**	**400**	**-**	**400**	**400**	**-**
Ondersteunende functies	**1.101**	**1.061**	**55**	**1.116**	**1.137**	**-21**
Personeel	**4.036**	**3.942**	**471**	**4.413**	**4.636**	**-223**
Lasten	**6.419**	**6.207**	**1.310**	**7.517**	**7.383**	**134**
Ondersteunende functies	**128**	**111**	**-**	**111**	**130**	**19**
Investering ICT	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Personeel	**47**	**12**	**-**	**12**	**65**	**53**
Baten	**176**	**123**	**-**	**123**	**195**	**72**
Totaal Organisatie	**6.243**	**6.084**	**1.310**	**7.394**	**7.188**	**206**

In deze missielijn was het saldo van baten en lasten € 206.000,- positief, dit had de volgende oorzaken:

- Er is een besparing ontstaan door een nieuw contract internet (GT Gemeente) € 20.000,-.
- Niet alle ICT projecten hebben het afgelopen jaar doorgaan gevonden. ICT wordt in gezamenlijkheid met de GGD uitgevoerd. Door het ontbreken gelden binnen de GGD is voor € 50.000.- niet uitgevoerd.
- Voor de ontwikkeling van data gestuurd werken is een budget vrijgemaakt voor de aanstelling van een kwartiermaker en een I-architect , deze functionarissen zijn laat in het jaar aangesteld. Hierdoor zijn de kosten € 210.000,- lager uitgevallen.
- Voor informatieveiligheid is extra budget toegevoegd voor het verbeterplan, deze middelen zijn niet geheel besteed. Een resultaat van € 85.000,-. De verwachting is wel dat deze kosten nog gaan komen, vandaar dat ook het gebruikte deel van de middelen uit de reserve zijn onttrokken.
- Overige kosten per saldo € 11.000,- lager.
- Kosten personeel vallen iets hoger uit dan begroot, € 170.000,-. Kosten overschrijding van het personeel in alle programma's is het gevolg van een dotatie aan de voorziening FLO. Door veranderen wet- en regels en andere interpretatie van gelden afspraken hebben wij te maken gekregen met een fikse toename van de FLO verplichtingen.

Financiële en algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving	Jaarrekening 2022	Primaire Begroting 2023	technische wijziging	Begroting gewijzigd 2023	Werkelijk 2023	Resultaat 2023
Algemene dekkingsmiddelen						
Lasten						
Overige opbrengsten en kosten	**2.563**	**1.359**	**-1.359**	**-**	**-**	**-**
Corona Crisis				**-**	**43**	**-43**
Crisis Oekraine				**-**	**1.056**	**-1.056**
Baten						
Gemeentelijke bijdrage	**27.563**	**28.378**	**1.145**	**29.523**	**29.523**	**-**
Bdur	**5.404**	**5.211**	**1.417**	**6.628**	**7.068**	**440**
Overige opbrengsten en kosten	**2.465**	**-**		**-**	**92**	**92**
Corona Crisis					**43**	**43**
Crisis Oekraine					**1.056**	**1.056**
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**32.869**	**32.230**	**3.921**	**36.151**	**36.684**	**533**

Binnen de algemene dekkingsmiddelen is per saldo een voordeel ontstaan van € 533.000,-.

- Er is ter compensatie van loon- en prijsontwikkeling een hogere Bdur bijdrage ontvangen van € 440.000,-
- Voor de uitgezette middelen in de zogenaamd Rijksschatkist is een rentevergoeding ontvangen van € 75.000,-
- Overig zijn er diverse afrekeningen gedaan over voorgaande dienstjaren per saldo € 18.000,-

Recapitulatie

Omschrijving	Jaarrekening 2022	Primaire Begroting 2023	technische wijziging	Begroting gewijzigd 2023	Werkelijk 2023	Resultaat 2023
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**32.869**	**32.230**	**3.921**	**36.151**	**36.684**	**533**
Totaal programma's	**33.079**	**32.447**	**4.605**	**37.054**	**36.723**	**330**
Resultaat voor bestemming reserve	**-209**	**217**	**685**	**903**	**40**	**863**
Reserve mutatie	**-39**	**-217**	**-48**	**-903**	**-769**	**-134**
Resultaat na bestemming reserve	**170**	**0**	**637**	**0**	**-729**	**729**

Inleiding

De van toepassing zijnde paragrafen op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording voor de VRD zijn:
- Weerstandvermogen en risicobeheersing
- Financiering
- Verbonden partijen
- Bedrijfsvoering
- Onderhoud kapitaalsgoederen

De paragrafen Grondbeleid en Lokale heffingen zijn niet van toepassing voor de VRD.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft de relatie aan tussen de risico's waar geen maatregelen voor zijn getroffen en de weerstandscapaciteit die de gemeenschappelijke regeling heeft om de niet begrote kosten op te vangen.

De paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing is als volgt opgebouwd:
- Risicobeleid
- Weerstandscapaciteit
- Risico-inventarisatie per 31 december 2023
- Weerstandspositie
- Kengetallen

Risicobeleid

In 2021 heeft de werkgroep GRIP op GR-en, bestaande uit Drentse griffiers en VDG-bestuur, de notitie 'Samen werken voor Drenthe' opgesteld. In de notitie, die vanaf 2022 van toepassing is voor de gemeenschappelijke regelingen, worden ten aanzien van de weerstandsparagraaf de volgende werkafspraken gemaakt:

1. Weerstandscapaciteit is aanwezig bij de deelnemers en in beperkte mate bij de gemeenschappelijke regeling.
2. Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijk regelingen vermeldt in de begroting het verschil tussen benodigd en beschikbaar weerstandsvermogen in totaal en naar rato voor de afzonderlijke deelnemers.
3. Een algemene reserve is toegestaan om ontwikkelingen in het loon- en prijspeil af te dekken, met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar.
4. Als de verwachting is dat de ontwikkelingen in het loon- en prijspeil boven de maximale omvang van 2,5% uitkomt, is afwijken van de richtlijn van 2,5% mogelijk. Hiervoor doet het DB van de gemeenschappelijke regeling een gemotiveerd voorstel aan het algemeen bestuur.
5. Het bedrag boven het vastgestelde maximum van de algemene reserve, vloeit naar rato van de deelnemersbijdrage terug naar de deelnemers.

De Veiligheidsregio Drenthe heeft deze afspraken in zijn geheel overgenomen en uitgevoerd.

Weerstandscapaciteit

Voor het berekenen van de weerstandscapaciteit mag op basis van de richtlijnen van het Gemeenschappelijk financieel Toezichtkader (GTK) alleen de Algemene Reserve worden meegenomen. De weerstandscapaciteit geeft aan in welke mate de VRD in staat is de risico's in financiële zin op te vangen. Op basis van de notitie "Samen werken voor Drenthe" heeft de Algemene Reserve van de VRD een bestemming gekregen en kan deze alleen worden ingezet voor het opvangen van loon- en prijsontwikkelingen. De VRD heeft daardoor zelf geen beschikbaar weerstandsvermogen. De hoogte van de reserve loon- en prijsontwikkelingen bedraagt 2,5% van de totale begrote lasten, zijnde 2,5% van € 34.179.960 = € 854.500.

In onderstaande tabel is de stand van de reserves voor resultaatbestemming 2023 weergegeven:

Algemene reserve	Eindbalans	Resultaat bestemming	Beginbalans	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans
	31-dec-22	(besluit AB)	1-jan-23			31-dec-23
Algemene reserve	854.500	-854.500	0	0	0	0
Saldo Algemene Reserve	854.500	-854.500	0	0	0	0

Bestemmingsreserves	Eindbalans	Resultaat bestemming	Beginbalans	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans
	31-dec-22	(besluit AB)	1-jan-23			31-dec-23
Reserve loon- en prijsontwikkeling	0	854.500	854.500	0	-854.500	0
Reserve Versterking Crisisbeheersing	0	0	0	429.000	0	429.000
Reserve Rampenpot	250.459	0	250.459	0	0	250.459
Reserve Nieuw leren	78.241	0	78.241	0	-27.614	50.626
Reserve Versterking VRD-begroting 2023	513.983	-103.983	410.000	0	-325.769	84.231
Reserve LMS	500.000	0	500.000	0	0	500.000
Reserve Goed Werkgeverschap	399.777	0	399.777	10.130	0	409.907
Saldo bestemmingsreserves	1.742.459	750.517	2.492.976	439.130	-1.207.883	1.724.223

De reserves worden toegelicht bij het eigen vermogen in de jaarrekening.

Risico	Risicokans	Impact	Bedrag
Algemeen			
Klimaateffecten	gemiddeld	groot	375.000
Beschikbaarheid en prijs van energie	gemiddeld	groot	375.000
Personeel en organisatie			
Ontwikkelingen 2e loopbaanbeleid/FLO	gemiddeld	gemiddeld	150.000
Arbeidsmarktproblematiek	gemiddeld	groot	375.000
Financieel/economisch			
Loonontwikkelingen boven compensatie	gemiddeld	zeer groot	625.000
Prijsontwikkelingen boven compensatie	gemiddeld	zeer groot	625.000
Onverwachte ontwikkeling groot brandweermaterieel	zeer groot	gemiddeld	270.000
Rentebeleid Europese Centrale Bank (ECB)	gemiddeld	groot	375.000
Huisvesting			
Ontwikkelingen huisvesting nieuwbouw	gemiddeld	gemiddeld	150.000
ICT en informatievoorziening			
Digitale verstoring/Cybercrime	zeer groot	groot	675.000
Brandweer			
Verstoring van het huidige opleiding- en oefenensysteem	gemiddeld	groot	375.000
Niet gedekte risico's voor de brandweervrijwilliger	groot	groot	525.000
Totaal risico's			4.895.000

Uit bovenstaande tabel blijkt dat alle risico's zijn gewogen naar de kans dat ze zich kunnen voordoen en de financiële impact die ze voor de VRD kunnen hebben. Op geld gewaardeerd betekent dit een bedrag van € 4.895.000. Bij het inventariseren van de risico's hebben wij het voorzichtigheidsprincipe in acht genomen. Dit betekent dat wij rekening houden met alle mogelijke risico's op balansdatum. Risico's doen zich normaal gesproken niet gelijktijdig voor.

Risico's algemeen

Klimaateffecten

De ontwikkelingen in het klimaat hebben invloed op de primaire processen van de brandweer. Het risico op grotere calamiteiten als gevolg van klimaatontwikkelingen neemt toe, wat zorgt voor extra inzet van vrijwilligers en middelen. Bij de inzet van de brandweer op deze grotere calamiteiten staat daarnaast het reguliere proces onder druk.

Beschikbaarheid en prijs van energie

De gas- en elektriciteitsprijzen hebben de afgelopen tijd ongekende hoogtes bereikt. Dit is één van de oorzaken geweest dat onze leverancier voor elektra, De Vrije Energieproducent, per 1 januari 2024 de stekker eruit heeft getrokken. Hierdoor hebben we in samenwerking met andere Drentse gemeenten (Drents collectief) versneld moeten aanbesteden. Per 1 januari 2024 is met Vattenfall een nieuwe, duurdere overeenkomst afgesloten. De oude leverancier zal hierin ons deels compenseren. Daarnaast is er nog onzekerheid over de nog te ontvangen eindafrekening van De Vrije Energieproducent over 2022 en 2023.

Risico's personeel en organisatie

Ontwikkelingen 2e loopbaanbeleid
Voor brandweermedewerkers die na 2006 in dienst zijn gekomen heeft de werkgever na 20 jaar de verplichting om te zorgen voor een andere functie. Maatregelen hiervoor zijn al in gang gezet, maar het is nog onzeker of dit op termijn tot de gewenste resultaten zal leiden. Medewerkers worden aangespoord of ondersteund om zelf initiatief te nemen om ander werk te vinden. Wellicht dat voor deze medewerkers een vorm van FLO in het leven geroepen wordt. Daarnaast zien wij dat de huidige voorziening voor de FLO-regeling door externe ontwikkelingen niet toereikend is en wij met hogere kosten te maken krijgen.

Arbeidsmarktproblematiek
In de huidige arbeidsmarkt worden we steeds vaker geconfronteerd met moeilijk in te vullen vacatures, het potentieel in de vijver waaruit gevist wordt neemt steeds meer af. Er is een risico dat onze dienstverlening in gevaar komt als we niet de juiste man/vrouw tijdig genoeg op de juiste plaats weten te krijgen en we daardoor hogere kosten maken voor werving en selectie of inhuur en inwerken.

Risico's financieel/economisch

Loonontwikkelingen boven compensatie
De bestemmingsreserve loon- en prijsontwikkelingen is maximaal 2,5% van de begrote lasten op basis van de notitie "Samen werken voor Drenthe". Voor de loon- en prijsontwikkelingen in de begroting wordt uitgegaan van de CPB reeksen; Prijs Bruto binnenlandsproduct, Prijs overheidsconsumptie beloning werknemers. De stand van de bestemmingsreserve per 31 december 2023 is nihil. Indien de werkelijke loonontwikkeling hoger is dan de meegegeven compensatie ontstaat er een tekort.

Prijsontwikkelingen boven compensatie
De bestemmingsreserve loon- en prijsontwikkelingen is maximaal 2,5% van de begrote lasten op basis van de notitie "Samen werken voor Drenthe". Voor de loon- en prijsontwikkelingen in de begroting wordt uitgegaan van de CPB reeksen; Prijs Bruto binnenlandsproduct, Prijs overheidsconsumptie beloning werknemers. De stand van de bestemmingsreserve per 31 december 2023 is nihil. Indien de werkelijke prijsontwikkeling hoger is dan de meegegeven compensatie ontstaat er een tekort.

Onverwachte ontwikkelingen groot brandweermaterieel
Ten aanzien van het groot brandweermaterieel worden we meer en meer geconfronteerd met ontwikkelingen waarop niet te sturen is. Hieronder vallen de aanbestedingstrajecten die veelal langer duren dan verwacht. Om het vervangende materieel langer in stand te houden worden daardoor extra kosten gemaakt. Ook snelle veranderingen op technisch vlak spelen hier een rol, meestal leiden deze ontwikkelingen tot een hogere vervangingsprijs.

Rentebeleid Europese Centrale Bank (ECB)
De ontwikkelingen van de rente op de geld- en kapitaalmarkt laten een stijgende trend zien om de oplopende inflatie als gevolg van de geopolitieke ontwikkelingen te beperken. De ECB heeft daarom in 2023 maatregelen genomen door het verhogen van de rentetarieven.

De stijgende rentetarieven gaat leiden tot hogere kapitaallasten. Dit effect kan worden versterkt doordat de prijsstijgingen mogelijk leiden tot een hogere leningenportefeuille.

Risico's huisvesting

Ontwikkelingen huisvesting nieuwbouw
Als er stagnatie in de nieuw te bouwen kazernes ontstaat, moeten extra kosten gemaakt worden om de huidige kazernes langer in stand te houden, dan wel tijdelijke andere locaties gehuurd worden om het materieel te kunnen stallen.

Risico's ICT en informatievoorziening

Digitale verstoring/Cybercrime
De ontwikkelingen op het gebied van ICT gaan snel, dit geeft kansen, maar brengt ook risico's met zich mee. Door de toenemende afhankelijkheid van digitale systemen komen bij uitval hiervan als gevolg van bijvoorbeeld stroomuitval of datadiefstal onze processen in gevaar. Dit kan een grote impact hebben op onze primaire processen en dan met name de acute hulpverlening.

Risico's brandweer

Verstoring van het huidige opleiding- en oefensysteem
De maatschappelijke trend dat mensen zich steeds minder lang binden is ook bij vrijwilligers te merken: zij nemen eerder afscheid van de organisatie. Dit brengt het risico met zich mee dat er een tekort ontstaat aan geschoolde en geoefende vrijwilligers. Om voldoende vrijwilligers beschikbaar te hebben voor de primaire taken van de organisatie moeten hogere kosten worden gemaakt voor opleiden en oefenen. Het aanbod van scholing, door BON en NIPV, staat onder druk waardoor niet alle rollen tijdig ingevuld kunnen worden.

Niet gedekte risico's voor de brandweervrijwilliger
Door gebruik te maken van de vrijwillige aanstelling voor taken die mogelijk tot het reguliere werk horen lopen we het risico op oneigenlijk gebruik van de regeling.
Het werken voor de brandweer brengt risico's met zich mee. Waar op basis van de huidige afspraken de vraag is of deze voldoende zijn afgedekt.

Weerstandspositie

De weerstandspositie wordt uitgedrukt in een ratio. Deze ratio wordt, overeenkomstig de regels in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) berekend door het aanwezige weerstandsvermogen te delen door de financiële totaalwaardering van de risico's. Het Nederlands Instituut voor Risicomanagement (NARIS) heeft een beoordelingsmatrix opgesteld om de weerstandsratio te kunnen kwalificeren.

Ratio	
> 2	Uitstekend
1,4 - 2	Ruim voldoende
1 - 1,4	Voldoende
0,8 - 1	Matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende

Door het ontbreken van weerstandsvermogen bij de VRD is de ratio voor de VRD 0. De VRD is onvoldoende in staat om de mogelijke risico's zelf op te vangen en zal bij het zich voordoen van deze risico's een beroep doen op de bij gemeenten aanwezige weerstandscapaciteit.

Gemeente	Benodigd weerstandsvermogen
Aa en Hunze	278.229
Assen	580.533
Borger-Odoorn	263.507
Coevorden	388.142
Emmen	1.248.790
Hoogeveen	470.875
Meppel	294.628
Midden Drenthe	345.263
Noordenveld	286.642
Tynaarlo	282.938
Westerveld	217.118
De Wolden	238.336
Totaal	4.895.000

Kengetallen

	Resultaat 2023	Resultaat 2022
Kengetallen		
netto schuldquote	49,2%	44,7%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	49,2%	44,7%
solvabiliteitsrisico	8,5%	8,3%
structurele exploitatieruimte	3,9%	-0,4%
grondexploitatie	nvt	nvt
belastingcapaciteit	nvt	nvt

Netto schuldquote/Netto schuldquote gecorrigeerd

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de VRD ten opzichte van de totale inkomsten en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.
De VNG heeft als richtlijn een norm van maximaal 130% voor de schuldquote. Daar blijft de VRD ruim onder.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de VRD in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid.

Structurele exploitatieruimte

In zowel de begroting als de jaarrekening 2023 is een beroep gedaan op de reserves. De structurele exploitatieruimte is daarom voor 2023 negatief.

Paragraaf Financiering

De wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) stelt regels voor het beheer van de treasury. De wet bevat normen voor het beheersen van risico's op kort- en langlopende leningen. Verder worden decentrale overheden verplicht een Treasurystatuut op te stellen en een Paragraaf financiering in de begroting en het jaarverslag op te nemen.

Treasurystatuut

Het treasurystatuut is onderdeel van de financiële verordening GGD Drenthe en VRD. In de verordening is vastgelegd dat de VRD voldoende liquiditeiten beschikbaar moet hebben om de vastgestelde plannen te kunnen uitvoeren. Hiervoor worden tijdig en voldoende middelen aangetrokken zodat de begroting kan worden uitgevoerd binnen de door het Algemeen Bestuur gestelde kaders. De afgelopen jaren zijn er belangrijke (maatschappelijke) ontwikkelingen geweest die van invloed zijn op de treasury van decentrale overheden. Op Europees niveau zijn er maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat de overheidsuitgaven nu en op langere termijn houdbaar blijven. Deze maatregelen zijn vertaald naar Nederlandse wetgeving, zoals de invoering van het verplicht schatkistbankieren en de Wet houdbare Overheids-Financiën (Hof). Deze wijzigingen zijn opgenomen in de financiële verordening van GGD Drenthe en VRD.

Het Rijk stelt regels aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal beheren. Die regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Hoeveel geld gemeenten en provincies mogen lenen, is afhankelijk van de hoogte van de begroting.

- De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld geleend mag worden voor een periode van maximaal 1 jaar.
- De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.

Gemeenten en provincies mogen liquide middelen aanhouden bij de schatkist (schatkistbankieren). Hier krijgt men een rentevergoeding voor.

Risicobeheer

De VRD hanteert de volgende doelstellingen op het gebied van financiering:

- Voldoende liquiditeiten beschikbaar hebben om de begroting te kunnen uitvoeren binnen de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders.
- Beheersen van de risico's die zijn verbonden aan de financieringsfunctie, zoals renterisico en debiteurenrisico.
- Minimaliseren van de kosten van geldleningen.
- Verkrijgen en handhaven van toegang tot de financiële markten.

In principe moeten alle overtollige middelen in de schatkist worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor VRD geldt voor 2023 een drempelbedrag van € 250.000,-.

Renterisico kortlopende financiering

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido is het vermijden van grote schommelingen in de rentelasten van openbare lichamen. Schommelingen in de rente van kortlopende schulden hebben een directe invloed op de rentelasten. Met de kasgeldlimiet stelt de wet een grens aan de financiering met kortlopende geldleningen.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld geleend mag worden voor een periode van maximaal 1 jaar. De limiet is vastgesteld op 8,2% van het begrotingstotaal en bedraagt voor 2023 afgerond € 3.072.000,-.In 2023 is VRD in het 2e en 4e kwartaal niet binnen de gestelde norm gebleven. Aangezien dit incidentele overschrijdingen zijn geweest is geen verder actie nodig.

	Berekening kasgeldlimiet 2023 (bedrag * € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1	Toegestane kasgeldlimiet				
	* In procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	* In bedrag	3.072	3.072	3.072	3.072
2	Omvang vlottende schuld	4.158	4.516	3.957	5.414
3	Vlottende middelen	3.784	998	1.461	1.775
	Toets kasgeldlimiet				
4	Totaal netto vlottende schuld	374	3.518	2.497	3.640
	Toegestane kasgeldlimiet	3.072	3.072	3.072	3.072
	Ruimte	2.698	-446	575	-568

Renterisico langlopende financiering

Het renterisico op de vaste schuld gaat over het renterisico dat wordt gelopen over geldleningen die zijn afgesloten voor een looptijd van minimaal een jaar of langer. Dit rente risico moet voldoen aan de renterisiconorm die hiervoor wettelijk is voorgeschreven. Deze renterisiconorm houdt in dat niet meer dan 20% van het begrotingstotaal voor herfinanciering en/of een renteherziening in aanmerking mag komen. Voor VRD betekent dit voor het jaar 2023 een bedrag van € 7,8 miljoen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar. De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd lening > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast. Het Rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Voor de VRD komt het neer op een bedrag van € 7.800.000,-. In 2023 is de VRD onder de gestelde norm gebleven.

	Renterisiconorm (in mln. Euro's)	2022	2023
	Berekening renterisiconorm		
1	Begrotingstotaal aan lasten	37,2	38,8
2	Vastgesteld percentage	20%	20%
3	Renterisiconorm, in bedrag (1x2)	7,4	7,8
	Berekening renterisico		
4	Renteherzieningen	0	0
5	Betaalde aflossingen	2,80	2,79
6	Renterisico (4+5)	2,80	2,79
	Toets aan renterisiconorm		
3	Renterisiconorm, in bedrag	7,4	7,8
6	Renterisico	2,80	2,79
	Ruimte + / overschrijding - (3-6)	4,6	5,0

Emu overzicht

nr.	Omschrijving (bedragen 8 € 1.000)	2022	2023
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit de reserves (zie BBV, artikel 17c)	-170	729
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.358	2.921
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	25	617
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa, die op de balans worden geactiveerd	1.179	6.144
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de EU en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	3	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa, voor zover niet op de exploitatie verantwoord	0	32
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, en woonrijpmaken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie : Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen ed.) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovenstaande posten	0	0
11	Verkoop van effecten :		
	a. Gaat u effect verkopen ? (ja/nee)	neen	neen
	b. Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie ?	0	0
	Berekend EMU saldo	-2.349	3.952

Paragraaf Verbonden Partijen

Verbonden Partij

Een Verbonden Partij is een privaat- of publiekrechtelijke organisatie waarin de VRD een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als de VRD aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als de VRD vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen. Gelet op deze kwalificaties kent de VRD geen verbonden partijen.
Hieronder volgt een aantal organisaties waarmee de VRD een nauwe betrokkenheid heeft.

Stichting Brandweeropleidingen Noord

De bestuurlijke deelname, samen met de veiligheidsregio's Fryslân en Groningen, in de Stichting Brandweeropleidingen Noord (BON) benadert de definitie van een verbonden partij. Er is echter volgens de statuten geen sprake van een financieel belang in de stichting. De stichting is aandeelhouder in de Bon Holding B.V. De Bon Holding B.V. heeft een 100%-deelneming in Oefencentrum Noord B.V., Brandweeropleidingen Noord B.V. en de Flexpool B.V. De BON factureert de afgenomen dienstverlening (opleiden of oefenen).

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid

Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) verbindt en versterkt de veiligheidsregio's, Rijksoverheid en crisispartners met onderzoek, onderwijs, ondersteuning en informatie. Het NIPV wordt bestuurd door de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's. Zo levert het NIPV onder andere een bijdrage aan de brandweeropleidingen en het delen van informatie en expertise. Ook houdt het NIPV zich bezig met het verwerven en beheren van materieel, uitrusting en telecommunicatievoorzieningen. De VRD betaalt jaarlijks een contributie.

Samenwerkingspartijen

De VRD is een flexibele en wendbare netwerkorganisatie. In het netwerk van VRD wordt op verschillende manier samengewerkt met andere organisaties. Enkele voorbeelden van samenwerking zijn:

- dienstverleningsovereenkomst met de Gemeente Tynaarlo voor de uitvoering van de salarisadministratie
- dienstverleningsovereenkomst met GGD Drenthe voor de administratievoering van de GHOR
- samenwerkingsovereenkomst met de Veiligheidsregio's Fryslân en Groningen voor het uitvoeren van de personeelsadministratie voor het personeel van de MNN, dat in dienst is bij de VRD
- samenwerkingsovereenkomst Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe (Piofach,- AB besluit 3-10-2018)
- Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)
- Stichting Risicobeheer - expertisebureau voor risicobeheer en verzekeringen van en voor veiligheidsregio's

Paragraaf bedrijfsvoering

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf het boekjaar 2023 geeft het dagelijks bestuur van de VRD een verklaring over de rechtmatigheid af. In die verklaring geeft het dagelijks bestuur aan of de VRD in overeenstemming met wet- en regelgeving heeft gehandeld.
Om deze verklaring af te kunnen geven moet worden getoetst aan de verantwoordingscriteria. In totaal zijn dat negen criteria, zes daarvan zien toe op getrouwheid en worden door de accountant gecontroleerd. De andere drie criteria zijn onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording. Toetsing op deze criteria houdt in dat:

- wordt vastgesteld of binnen de vastgestelde begroting wordt gehandeld (begrotingscriterium),
- gelden worden besteed en ontvangen op basis van geldende wet- en regelgeving (voorwaardencriterium) en
- voldoende maatregelen zijn getroffen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen (misbruik en oneigenlijk gebruik criterium).

Bevindingen

In het AB van 14 december 2022 zijn de kaders voor de rechtmatigheidsverantwoording vastgesteld. De verantwoordingsgrens is vastgesteld op 3% van de totale lasten (inclusief dotaties aan de reserves). Dat betekent dat het AB geïnformeerd wordt over fouten en onzekerheden die boven deze grens liggen.

Rechtmatigheidsverantwoording	Percentage	Totale lasten (incl. dotatie reserves)*	Verantwoordingsgrens
Fouten	**3%**	**38.784.334**	**1.163.530**
Onzekerheden	**3%**	**38.784.334**	**1.163.530**

* o.b.v. jaarrekening 2023

Begrotingscriterium

Loon- en prijsontwikkelingen

In de bestuursrapportage na 4 maanden is aangegeven dat de VRD voor het boekjaar 2023 een tekort verwacht van € 1.430.000,-. Op alle programma's werd een overschrijding van de begroting verwacht door exceptionele loon- en prijsontwikkelingen van € 2.000.000,-. In de 2e begrotingswijziging die is vastgesteld in het algemeen bestuur van 6 december 2023 is voorgesteld om € 855.000,- uit de reserve loon- en prijsontwikkelingen te halen. Het overige deel van de loon- en prijsontwikkelingen van € 1.145.000,- is aan de gemeenten gevraagd.
De begrotingsoverschrijdingen als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen zijn daarmee opgeheven.

Dotatie voorziening Functioneel LeeftijdsOntslag

In januari 2024 is een nieuwe berekening gemaakt ter onderbouwing van de voorziening FLO. Voor het bepalen van de stand van de voorziening wordt gerekend met een gemiddelde loonsverhoging voor de komende jaren. De werkelijke loonsverhoging is veel hoger geweest, waardoor er meer gedoteerd moest worden aan de voorziening.

Daarnaast is eind 2023 het netto FLO-spaartegoed afgeschaft. Voor medewerkers die nog in de opbouw zitten van het FLO, werd jaarlijks een bedrag in een spaarpot gestopt. Deze spaarpot was bedoeld om de FLO rechten van te betalen. Door afschaffing van de spaarpot moeten de toekomstige FLO rechten uit de voorziening worden betaald. Daardoor is de dotatie aan de voorziening FLO in 2023 € 1.107.487. De dotatie aan de voorziening is onderdeel van de personeelslasten. In de exploitatie worden de personeelslasten verdeeld over de programma's Calamiteiten en Crises, Bewustwording en Organisatie. Op het programma Bewustwording is daardoor een begrotingsonrechtmatigheid van € 155.000,- ontstaan.

Voorwaardencriterium

De controles zijn uitgevoerd op basis van het interne controleplan. Er zijn geen rechtmatigheidsfouten gevonden tijdens het uitvoeren van de interne controlewerkzaamheden.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

Om de risico's op misbruik en oneigenlijk gebruik in kaart te brengen is een fraude risicoanalyse opgesteld. Daarin is vastgesteld dat de organisatie voldoende maatregelen heeft getroffen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. De risico's uit de fraude analyse zijn meegenomen in het interne controleplan. De controles zijn uitgevoerd op basis van het interne controleplan. Tijdens het uitvoeren van de interne controle werkzaamheden zijn geen rechtmatigheidsfouten gevonden.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (investeringen)

Kapitaallasten materieel

Er wordt in de bijdrage van de basisbrandweerzorg uitgegaan van een bijdrage in het materieel op basis van het materieel vervangingsplan. De basis hiervoor is het overgenomen materieel van de gemeenten. De VRD moet binnen deze bijdrage zorgdragen voor de financiering en vervanging van het materieel. Dit betekent dat de afschrijvingslasten de komende jaren stijgen. Hiervoor is jaarlijks een verhoging van de gemeentelijke bijdrage van € 60.000,- noodzakelijk.

Investering 2023

Voor het investeringsoverzicht 2023 wordt verwezen naar de toelichting op de balans. Hieronder wordt ingegaan op een specifieke investering als voorbeeld.

Huisvesting
In 2023 is de nieuwe brandweerpost in Eelde in gebruik genomen.

Aanschaf tankautospuiten
In 2023 zijn 5 nieuwe tankautospuiten geleverd.

Aanbesteding redvoertuigen
In 2023 zijn 4 nieuwe redvoertuigen voor de VRD gebouwd voor de posten Assen-West, Coevorden, Hoogeveen en Meppel. De levering van deze zogenaamde ladderwagens zijn voor het eerste kwartaal van 2024 gepland.

Activa in ontwikkeling
In 2023 is een aanvang gemaakt met de bouwen van de brandweerpost in Vries voor de gemeente Tynaarlo. De kosten hiervan zijn verantwoord in de staat van Materiele vaste activa.

Jaarrekening

Balans per 31 december 2023

	Eindbalans 2023	Eindbalans 2022
Activa		
Vaste Activa		
Materiele vaste activa	25.274.579	22.083.499
Financiele vaste activa	4.270	5.219
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	1.774.607	5.284.695
Liquide middelen	561.777	558.982
Overlopende activa	1.163.972	1.210.565
TOTAAL ACTIVA	28.779.206	29.142.961
Passiva		
Vaste Passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	0	854.500
Bestemmingsreserve	1.724.223	1.742.459
Resultaat boekjaar	728.951	-170.263
Voorzieningen	3.767.017	3.149.908
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	17.144.822	19.939.389
Vlottende Passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	5.414.193	3.626.968
TOTAAL PASSIVA	28.779.206	29.142.961

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Voor een analyse op de programma's wordt verwezen naar de programmaverantwoording in het jaarverslag. De analyse maakt onderdeel uit van de jaarrekening.

Omschrijving	Jaarrekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Resultaat 2023
Baten					
Calamiteiten en Crises	403	181	169	460	291
Bewustwording	39	10	10	52	42
Samenleving	957	951	1.010	1.024	14
Organisatie	176	122	122	195	73
Algemene dekkingsmiddelen	35.432	33.589	36.151	37.782	1.631
Totaal Baten	37.007	34.853	37.462	39.513	2.051
Lasten					
Calamiteiten en Crises	-22.421	-21.974	-24.249	-24.325	-76
Bewustwording	-3.532	-3.284	-3.656	-3.853	-197
Samenleving	-2.281	-2.246	-2.943	-2.893	50
Organisatie	-6.419	-6.207	-7.517	-7.383	134
Algemene dekkingsmiddelen	-2.563	-1.359	-	-1.099	-1.099
Totaal Lasten	-37.216	-35.070	-38.365	-39.553	-1.188
Resultaat voor bestemming reserveringen	-209	-217	-903	-40	863
Reserve mutatie	39	217	903	769	-134
Resultaat na bestemming reserveringen	-170	-	-	729	729

Toelichting op de balans

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

- De jaarrekening is opgemaakt volgens de grondslagen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor gemeenten en provincies.
- De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.
- De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden (voorzichtigheidsbeginsel).

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen (gebaseerd op de verwachte economische levensduur). Kleine aankopen worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van het resultaat gebracht.

Uitzettingen korter dan één jaar, overlopende activa en liquide middelen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen betreft het saldo van de bezittingen en schulden en bestaat uit de reserves en het resultaat voor bestemming van het lopende jaar.

Voorzieningen

De voorziening afkoopsom garantieschalen brandweerpersoneel gemeente Assen is opgenomen tegen nominale waarde. De voorziening Functioneel LeeftijdsOntslag (FLO) is bepaald op basis van de volgende uitgangspunten:

- De rechten van personeelsleden inzake FLO-overgangsrecht zijn gebaseerd op de huidige bepalingen uit hoofdstuk 9a tot en met 9f van de CAR.
- De FLO-rechten zijn gewaardeerd op basis van het bij het opmaken van de jaarrekening bekende cao-loon. De huidige cao loopt tot en met mei 2024. In de berekening is rekening gehouden met 2,5% indexatie per jaar. Dit is de gemiddelde stijging over de afgelopen jaren.
- De verplichting wordt gewaardeerd op basis van contante waarde.
- Bij het opnemen van de verplichtingen wordt rekening gehouden met de kans op vervallen van rechten door natuurlijk verloop.

Netto-vlottende schulden korter dan één jaar en overlopende passiva

De schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV en de financiële verordening GGD en VRD vastgesteld door het AB op 11 oktober 2023. De rechtmatigheidsverantwoording omvat het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium.

Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 6 december 2023 door het AB is vastgesteld. Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten onrechtmatig zijn, tenzij deze overschrijdingen acceptabel zijn op basis van de in artikel 7 lid 3 van de financiële verordening genoemde uitzonderingen. Voor het M&O criterium zijn de frauderisico analyse en het interne controleplan van VRD leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik.

Voor het opnemen van cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording wordt een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten (inclusief dotaties aan de reserves) gehanteerd. De rapporteringstolerantie is vastgesteld op € 1.163.530. Fouten en onduidelijkheden boven dit bedrag, worden opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.

Vaste activa

Materiële vaste activa

In 2023 is voor € 8.164.976,- geïnvesteerd. De investeringen betreffen allen investeringen met een economisch nut.

De activa in ontwikkeling per 1 januari 2023 bestond uit de bouw van drie kazernes in de gemeente Tynaarlo en aanbetalingen voor diverse brandweervoertuigen. In 2023 is de kazerne in Eelde opgeleverd en geactiveerd. De kosten hiervan zijn als desinvestering onder de activa in ontwikkeling zichtbaar gemaakt en toegevoegd aan de investeringen Huisvesting. De in 2023 geleverde tankautospuiten zijn ook als desinvestering gepresenteerd bij de activa in ontwikkeling en toegevoegd aan de investeringen Voertuigen.

Het saldo activa in ontwikkeling per 31 december 2023 bedraagt € 3.329.379. Dit saldo bestaat uit de ontwikkeling van de kazerne in Vries, de kazerne in Zuidlaren en diverse aanbetalingen voor brandweervoertuigen. De kazerne in Vries wordt in de loop van 2024 opgeleverd. De bouw van de kazerne Zuidlaren is nog in het beginstadium. De brandweervoertuigen worden in 2024 geleverd.

Materiele vaste activa	Beginbalans 1 januari 2023	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Eindbalans 31-dec-23
Gebouwen					
Huisvesting	357.604	1.747.316		41.316	2.063.604
Vervoermiddelen					
Voertuigen	13.448.639	2.659.661	31.607	1.732.177	14.344.516
Inventaris rijdend meterieel	1.736.661	391.901		283.106	1.845.456
Machines apparaten en installatie					
ICT	247.182	112.286		113.637	245.831
Inventaris	190.573	84.380		67.409	207.544
Meterieel duiken	164.717	22.876		45.287	142.306
Ademlucht	1.649.462	167.120		185.803	1.630.779
Overig					
Kleding	770.443	167.414		310.992	626.865
Telecommunicatie	262.548	98.352		99.444	261.456
Overig materieel	525.905	93.128		42.190	576.843
Activa in ontwikkeling					
Huisvesting	1.557.804	1.499.768	1.290.425		1.767.147
Voertuigen	1.156.110	1.118.562	714.651		1.560.021
Inventaris rijdend materieel		1.439			1.439
Inventaris	15.851	773	15.852		772
Totaal	22.083.499	8.164.976	2.052.535	2.921.361	25.274.579

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn opgenomen tegen nominale waarde. Het betreft een lening aan personeel. Ter dekking van deze lening is recht van eerste hypotheek verstrekt.

Financiele vaste activa	Eindbalans 31-dec-2022	Toevoeging	Aflossing	Eindbalans 31-dec-2023
Leningen	5.219	-	949	4.270
Financiele vaste activa	5.219	-	949	4.270

Vlottende activa

Het betreft hier uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar

De vorderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar	Eindbalans	Eindbalans
	31-dec-2022	31-dec-2023
Debiteuren	14.939	62.583
Schatkistbankieren	4.246.533	693.327
Vorderingen op mede-overheden	974.264	980.553
Overige vorderingen	48.959	38.144
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar	5.284.695	1.774.607

In principe moeten alle overtollige middelen in de schatkist worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor VRD geldt voor 2023 een drempelbedrag van € 1.000.000,-. De VRD heeft het drempelbedrag van € 250.000,- aangehouden, het banksaldo boven dit bedrag wordt automatisch door de BNG afgeroomd.

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2023 hebben geen overschrijdingen plaatsgevonden van het drempelbedrag. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2023 is geweest:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	436	477	526	723
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	564	523	474	277
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	37.462			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	37.462			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln.	Drempelbedrag	1.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	39.226	43.432	48.364	66.504
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	436	477	526	723

Liquide middelen

Liquide middelen	Eindbalans	Eindbalans
	31-dec-22	31-dec-23
Simpled card	33.160	30.021
Bank Nederlandse Gemeente	525.822	531.756
Saldo Liquide middelen	558.982	561.777

De VRD beschikt over een rekening courant krediet bij de BNG van € 2.000.000,-. Onderdeel van de BNG middelen is de betaalrekening van het Zorg- en VeiligheidsHuis Drenthe met een saldo van € 305.586. Over dit saldo heeft de VRD geen vrije beschikking.

Overlopende activa

Overlopende activa	Eindbalans	Eindbalans
	31-dec-22	31-dec-23
Overlopende activa	1.210.565	1.163.972

Dit betreft vooruitbetaalde kosten voor de komende begrotingsjaren. Het saldo bestaat o.a. uit:

- Opleidingskosten vrijwilligers
- Huur kantoorruimte
- Verzekering personeel en materieel
- Software licenties

Vaste passiva

Passiva zijn het eigen vermogen, voorzieningen, vaste schulden en schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

Eigen vermogen

Algemene reserve

	Eindbalans	Resultaat Bestemming	Beginbalans	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans
	31-dec-22	(besluit AB)	1-jan-23			31-dec-23
Algemene reserve	854.500	-854.500	0	0	0	0
Saldo Algemene Reserve	854.500	-854.500	0	0	0	0

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves	Eindbalans	Resultaat Bestemming	Beginbalans	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans
	31-dec-22	(besluit AB)	1-jan-23			31-dec-23
Reserve loon- en prijsontwikkeling	0	854.500	854.500	0	-854.500	0
Reserve Versterking Crisisbeheersing	0	0	0	429.000	0	429.000
Reserve Rampenpot	250.459	0	250.459	0	0	250.459
Reserve Nieuw leren	78.241	0	78.241	0	-27.614	50.626
Reserve Versterking VRD-begroting 2023	513.983	-103.983	410.000	0	-325.769	84.231
Reserve LMS	500.000	0	500.000	0	0	500.000
Reserve Goed Werkgeverschap	399.777	0	399.777	10.130	0	409.907
Saldo bestemmingsreserves	1.742.459	750.517	2.492.976	439.130	-1.207.883	1.724.223

De reserves zijn deels gebaseerd op verwachte (geschatte) kosten. De VRD heeft de volgende reserves gevormd:

Reserve loon- en prijsontwikkeling

De algemene reserve is in 2023 omgezet in een reserve loon- en prijsontwikkeling. Deze reserve is bedoeld om financiële tegenvallers als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen te kunnen opvangen. Op basis van de notitie ‘Samenwerken voor Drenthe’ is de reserve in 2022 afgeroomd naar 2,5% van de totale begrote lasten, zijnde 854.499. In 2023 is de reserve onttrokken om de loon- en prijsontwikkelingen van 2023 te kunnen opvangen. De totale loon- en prijsontwikkeling is hoger geweest, hiervoor is een aanvullende bijdrage aan de gemeenten gevraagd van
€ 1.145.000,-.

Versterking Crisisbeheersing

Eind 2022 werd bekent dat de VRD extra Rijksgeld zou ontvangen voor het versterken van de crisisbeheersing. Voor VRD gaat het in 2023 om € 1.229.000,-. Het maken en uitvoeren van een bestedingsplan vraagt tijd, zodat pas halverwege 2023 gestart kon worden met de feitelijke uitvoering van het plan. De uitvoering van het plan loopt door in 2024 en verder. Om het bestedingsplan volledig te kunnen uitvoeren heeft het AB besloten om voor de resterende middelen van € 429.000,- een reserve Versterking Crisisbeheersing te vormen.

Rampenpot

Bij een groot incident moeten meestal snel beslissingen worden genomen, die direct financiële gevolgen kunnen hebben. Wanneer nog niet duidelijk is wie de drager van deze kosten zal worden, kan deze reserve worden aangesproken. In 2023 is geen beroep op de reserve gedaan.

Nieuw leren

Deze reserve is voor onderwijsvernieuwing van brandweeropleidingen- en oefenen. In 2023 zijn middelen onttrokken voor het ontwikkelen van de virtuele leeromgeving.

Reserve Versterking VRD-begroting 2023

Tijdens de behandeling van de jaarrekening 2021 is besloten om een reserve Versterking VRD-begroting 2023 te vormen. De reserve heeft als doel het opvangen van incidentele ontwikkelingen in de begroting 2023. Het saldo van de reserve per 31-12-2022 bestaat uit het resterende saldo versterking begroting 2023 van € 288.983,- en de verkregen bijdrage voor datagericht werken van € 225.000,-. Bij de resultaatverdeling 2022 is daarnaast de ontvangen, maar nog niet uitgegeven middelen voor informatieveiligheid van € 185.000,- toegevoegd aan deze reserve. Het resterende saldo voor versterking begroting 2023 is in 2023 terugbetaald aan de gemeenten.
De middelen voor datagericht werken zijn in 2023 volledig besteed en onttrokken aan de reserve. In 2023 is voor een bedrag van € 100.769,- onttrokken voor informatieveiligheid. Het saldo per 31-12-2023 van € 84.231 is nog beschikbaar voor informatieveiligheid.

LMS

In het voorjaar van 2018 hebben alle veiligheidsregio's met het ministerie financiële afspraken gemaakt over de overdracht van het beheer van de meldkamers naar de landelijke meldkamersamenwerking. Het beheer van de landelijke meldkamer wordt daarmee in 2020 een taak van de nationale politie. Om deze taak te financieren worden de veiligheidsregio's vanaf 2020 gekort op de rijksbijdrage. Om eventuele frictiekosten op te vangen, hebben alle regio's in 2018 een éénmalige bijdrage van € 500.000,- ontvangen. Er zijn nog te veel vraagpunten na de landelijke samenvoeging, die het in stand houden van deze reserve rechtvaardigen.

Goed werkgeverschap

Als waarden gedreven organisatie toont de VRD zich een goed werkgever voor eenieder die zijn of haar talenten wenst in te zetten. De realiteit is echter ook dat niet iedereen altijd zijn plek kan vinden binnen de organisatie. In 2023 was er genoeg ruimte in de begroting om de kosten voor outplacement op te vangen.

Voorzieningen

Voorzieningen	Eindbalans	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans
	31-dec-22			31-dec-23
Afkoopsom garantieschalen brandweer-personeel Assen	19.369	-	13.443	5.926
Functioneel Leeftijds Ontslag	3.130.539	1.107.487	476.935	3.761.091
Saldo Voorzieningen	3.149.908	1.107.487	490.378	3.767.017

Afkoopsom garantiestelling functieschalen door gemeente Assen

Door de regionalisering is gemeentelijk personeel overgegaan naar Veiligheidsregio Drenthe. De gemeente Assen heeft zich garant gesteld voor inkomstenderving van de medewerkers als gevolg van inpassing in lagere functieschalen. De gemeente Assen heeft de verplichting afgekocht door het storten van een éénmalige bijdrage. Jaarlijks zal een onttrekking uit de voorziening plaatsvinden ter compensatie van de extra personeelslasten. De hierop betrekking hebbende kosten zijn in 2023 ten laste gebracht van de voorziening.

Functioneel leeftijd ontslag (FLO) bezwarende functies

Voor de regeling voor uitkeringen ter zake van functioneel leeftijdsontslag (FLO) is een voorziening gevormd voor de verplichting per balansdatum. Deze voorziening is gebaseerd op de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting per balansdatum af te wikkelen. De verplichting wordt gewaardeerd op basis van contante waarde. De totale verplichting is berekend op basis van de verwachte uitgaven in de jaren tot en met 2041. De verplichting wordt opgebouwd op basis van het aantal verstreken dienstjaren. In de opbouw van de voorziening is rekening gehouden met 2,5% loonindexatie.

Bij de opbouw van de voorziening wordt, gebaseerd op ervaringscijfers, ervan uit gegaan dat niet alle medewerkers gebruik zullen maken van het FLO. Hoeveel personen er daadwerkelijk gebruik zullen maken van de FLO-rechten is onzeker. Voor de onderbouwing van de voorziening eind 2023 hanteren we de consistente gedragslijn. Dit heeft er toe geleidt dat wij in 2023 een dotatie aan de voorziening moesten doen van € 1.107.487,-.

Vaste schulden

Het uitstaande bedrag aan leningen met een looptijd langer dan vijf jaar is € 3.990.843,-.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	Eindbalans	Toevoeging	Aflossing	Eindbalans
	31-dec-22			31-dec-23
BNG leningen	19.666.666	-	2.777.778	16.888.888
BNG overgenomen lening Hoogeveen	272.723	-	16.790	255.933
Saldo vaste schulden	19.939.389	-	2.794.568	17.144.822

De rentelasten over het afgelopen jaar bedroegen € 229.231,-. Op dit moment kent de VRD vier langlopende leningen.

Lening	Leningnummer	Ingang	Looptijd	Rente	Hoofdsom	Restant per 31-12-2023
BNG Bank	40.82599	2-5-2004	30 jaar	5,350%	463.730	255.933
BNG Bank	40.108738	2-1-2014	14 jaar	2,500%	15.000.000	4.722.222
BNG Bank	40.11208	12-6-2017	15 jaar	0,985%	10.000.000	5.666.667
BNG Bank	40.113800	15-5-2020	10 jaar	0,370%	10.000.000	6.500.000

Vlottende passiva

De kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	Eindbalans	Eindbalans
	31-dec-22	31-dec-23
Crediteuren	530.646	1.278.682
Schulden aan mede-overheden	2.127.190	3.101.177
Overige schulden	969.132	1.034.334
Saldo vlottende schulden	3.626.968	5.414.193

De overige schulden bestaan voor het overgrote deel uit de nog te betalen vrijwilligersvergoeding kwartaal 4.

Declaratie Covid-19 en Oekraïne

Covid-19

Veiligheidsregio: Drenthe
Postadres: Mien Ruysweg 1, 9408 KA Assen
IBAN (bankrekeningnummer): NL34BNGH0285064118

Kostenspecificatie (kosten incl. BTW opgegeven)	Kosten 2023
Periode 1 januari tot 1 juli 2023 Meerkosten	
BCO regulier	
Bemostering regulier	
Vaccinatie	
Totaal Overige Meerkosten:	€ 42.558
Infectieziektebestrijding (IZB)	
Tuberculosebestrijding (TBC)	
Medische Milieukunde (MMK)	
Technischezorg (THZ)/Toezicht	
Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	
Reizigerszorg	
Gezondheidsbevordering (GB)	
Algemene gezondheidszorg (AGZ)	
Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl Rijksvaccinatie	
Openbare GGZ / Sociaal medische advisering	
Veilig Thuis	
Forensische zorg (For)	
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	
Overig	
Ondersteuning	42.558
Periode 1 juli 2023 t/m 31 december 2023 doorlopende verplichtingen	
Salarissen, transitievergoeding en WW	
Overige personeelskosten	
Kosten Locaties	
Activa	
Overige meerkosten	
Periode 1 juli 2023 t/m 31 december 2023 kosten Icam-claimen	
Kosten I-cam	
Juridische kosten	
Totaal	€ 42.558

Opvang Vluchtelingen Oekraïne

	Veiligheidsregio Drenthe						
Kostencategorien	Gemeente	Brandweer	GGD	voorschot 1e halfjaar	voorschot 2e halfjaar	Slot-declaratie	Totaal
Regie		341.841		125.000	45.000	171.841	341.841
Coordinatie Vluchtelingenspreiding		111.007		100.000	7.500	3.507	111.007
Communicatie		111.168		50.000	55.000	6.168	111.168
Zorg		50.142			50.000	142	50.142
Materiele kosten		442.071		250.000	172.500	19.571	442.071
Totaal	-	1.056.229		525.000	330.000	201.229	1.056.229

Overzicht verschillen analyse Incidenteel-Structureel

		Incidenteel	Structureel	Resultaat
Calamiteiten en Crisis				
	Hogere kosten MNN		-100.000	-100.000
	Hogere brandstofkosten		-95.000	-95.000
	Hogere kosten inzetkosten incidenten	-45.000		-45.000
	Lagere investeringlasten	715.000		715.000
	Onderhoud voertuigen		-120.000	-120.000
	Lagere kosten opleiden en oefenen	215.000		215.000
	Lagere kosten versterking Crisisbeheersing	80.000		80.000
	Opleiden personeel GHOR	-40.000		-40.000
	Toevoeging voorziening FLO	-375.000		-375.000
Bewustwording				
	Toevoeging voorziening FLO	-136.000		-136.000
Samenleving				
	Lagere energielasten	69.000		69.000
Organisatie				
	Besparing nieuw internet contract		20.000	20.000
	Uitvoering gezamenlijke ICT projecten		50.000	50.000
	Onderbesteding budget data gestuurd werken	210.000		210.000
	Uitvoering verbeterplan Informatieveiligheid	85.000		85.000
	Toevoeging voorziening FLO	-170.000		-170.000
Opbrengsten				
	Rente vergoeding Schatkistbankieren	75.000		75.000
	Hogere Bdur uitkering	0	440.000	440.000
	Overige verschillen	-15.000		-15.000
Reservemutaties				
	Lagere ontrekking uit reserves	-134.000		-134.000
		534.000	195.000	729.000

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Huur Mien Ruysweg 1 te Assen

De VRD huurt de locatie Mien Ruysweg 1 te Assen van Long term CRE Fund B.V. jaarlijks voor een bedrag van € 1.054.139,-. De huur wordt jaarlijks verhoogd op basis van ontwikkeling CPI. Het gedeelte van het pand wat in het gebruik is door de brandweer wordt door de gemeente Assen jaarlijks gecompenseerd voor € 789.751,-. Beide contracten omtrent de huur hebben een looptijd van 15 jaar, ingaande op 1 september 2015. De resterende verplichting voor de huur Mien Ruysweg 1 te Assen ultimo boekjaar van de VRD bedraagt € 7.027.595,-.

Aprisco

Voor het uitvoeren van de Piofach taken voor het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe is met Aprisco een contract afgesloten voor de huur van een externe locatie met een looptijd van 5 jaar, tot 31 maart 2025. De verplichting bedraagt € 33.276,- per jaar en de resterende verplichting ultimo 2023 bedraagt € 41.595,-. De VRD ontvangt een jaarlijkse vergoeding van de ZVHD voor de huur van deze locatie.

Van Duijnen Koffie B.V.

De VRD is samen met de GGD Drenthe een verplichting aangegaan voor aankoop van warme dranken bij Van Duijnen Koffie B.V. Looptijd van het contract is 5 jaar ingaande 1 januari 2021 en looptijd tot 31 december 2025. De verplichting per jaar voor de VRD bedraagt € 7.217,-. De resterende verplichting van het contract ultimo 2023 bedraagt € 14.434,-.

Atalian Green Kitchen

De VRD is samen met de GGD Drenthe een verplichting aangegaan voor de catering op de locatie Mien Ruysweg te Assen. De looptijd van het contract is 1 jaar ingaande 1 oktober 2023 en looptijd tot 30 september 2024. Onderdeel van het contract zijn 3 optiejaren. De verplichting per jaar voor de VRD bedraagt € 101.640,-. De resterende verplichting van het contract ultimo 2023 bedraagt € 84.700,-.

Dokter Schoonmaakbedrijf

De VRD is samen met de GGD Drenthe een verplichting aangegaan voor de schoonmaak van diverse gebouwen. Looptijd van het contract is 5 jaren en looptijd tot 31 december 2025. De verplichting per jaar voor de VRD bedraagt € 190.990,-. De resterende verplichting van het contract ultimo 2023 bedraagt € 381.980,-.

Technisch beheer kantoorautomatisering

De VRD is samen met de GGD Drenthe een verplichting aangegaan voor technisch beheer van kantoorautomatisering met Switch. Switch is overgenomen door Dustin NL. De looptijd is 4 jaar en loopt tot en met 31 december 2026. De verplichting per jaar bedraagt € 69.071. De resterende verplichting van het contract ultimo 2023 bedraagt € 207.214. Daarnaast hebben we met Data Management Solutions een verplichting van € 22.704,- per jaar voor overig technisch beheer van kantoorautomatisering. De resterende kosten van dit contract lopend tot 30 november 2026 bedragen € 66.219,-.

Huur Havenstraat 14 te Zuidlaren

De VRD huurt de bedrijfsruimte aan de Havenstraat 14 te Zuidlaren van Self Storage Zuidlaren voor de periode van 1 april 2022 tot 31 december 2024. De resterende verplichting ultimo 2023 bedraagt € 21.707,-. Het contract is maandelijks opzegbaar, wij zijn voornemens het pand nog zeker een jaar aan te houden.

Investering autoladders

In 2022 heeft de VRD een opdracht verstrekt aan Kenbri Fire Fighting B.V. voor de levering van 4 autoladders. Deze zullen naar verwachting in het 1e kwartaal van 2024 worden geleverd. De investeringsverplichting voor de VRD bedraagt € 2.686.960,-.

Investering tankautospuiten

In 2021 heeft de VRD een opdracht verstrekt na aanbesteding aan Kenbri Fire Fighting B.V. voor de levering van tankautospuiten voor alle brandweerposten. De eerste serie tankautospuiten, totaal 11 stuks, zijn in 2022 en 2023 geleverd. De volgende serie van 10 tankautospuiten zullen in 2024 geleverd worden, de investeringsverplichting voor de VRD bedraagt € 5.000.000,-.

Software One

De VRD is samen met de GGD Drenthe een verplichting aangegaan voor software en licenties. Looptijd is tot en met 31 oktober 2024. De resterende verplichting van het contract per 31-12-2023 bedraagt € 193.697,-

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is van toepassing voor de VRD. Op basis van deze wet moeten publieke organisaties de inkomens van haar topfunctionarissen publiceren. Het voor de VRD toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000,-.

Tabel 1a Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	F. Heerink
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01/2023 –31/12/2023
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0 fte
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	143.562
Beloningen betaalbaar op termijn	21.509
Subtotaal	165.071
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	165.071
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2020	
bedragen x € 1	F. Heerink
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01/2022 / 31/12/2022
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0 fte
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	133.853
Beloningen betaalbaar op termijn	17.624
Subtotaal	151.477
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
Bezoldiging	151.477

De VRD is een gemeenschappelijke regeling tussen de twaalf Drentse gemeenten. De leden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur zijn allen onbezoldigd lid. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden de leden van het dagelijks bestuur aan.

Tabel 1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Naam topfunctionaris	Functie
De heer M.L.J. Out (Assen)	Voorzitter algemeen en dagelijks bestuur
De heer K.B. Loohuis (Hoogeveen)	Bestuurslid algemeen en dagelijks bestuur
De heer H.F. van Oosterhout (Emmen)	Bestuurslid algemeen en dagelijks bestuur
De heer R. Bergsma (Coevorden)	Bestuurslid algemeen bestuur
De heer R.T.A. Korteland (Meppel)	Bestuurslid algemeen bestuur
De heer J. Seton (Borger-Odoorn)	Bestuurslid algemeen bestuur
De heer M.J.F.J. Thijsen (Tynaarlo)	Bestuurslid algemeen bestuur
De heer K. Smid (Noordenveld)	Bestuurslid algemeen bestuur
De heer C. Bijl (Midden-Drenthe)	Bestuurslid algemeen bestuur
De heer J. Zwiers (Midden Drenthe)	Bestuurslid algemeen bestuur
De heer R. Jager (Westerveld)	Bestuurslid algemeen bestuur
Mevrouw I.C.J. Nieuwenhuizen (De Wolden)	Bestuurslid algemeen bestuur
De heer A.W. Hiemstra (Aa en Hunze)	Bestuurslid algemeen bestuur

RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 6 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.163.530.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Er zijn geen geconstateerde afwijkingen die boven de rapporteringsgrens uitkomen:

Begrotingscriterium			
	Overschrijding lasten programma's	€	-
1B.	Overschrijding investeringsbudgetten	€	-
2.	Ongeautoriseerde reservemutatie	€	-
3.	Overschrijding van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld.	€	-
Totaal begrotingsonrechtmatigheiden		€	-
4.	Totaal van acceptabele afwijkingen o.b.v. financiele verordening artikel 7 lid 3.	€	-
5.	Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	€	-
Voorwaardencriterium		€	-
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed		€	-
M&O criterium		€	-
Geen bevindingen		€	-
Totaal van onrechtmatigheden		€	-

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Bijlage I: Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2023

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11-01-2024

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A2	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)** **Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3** Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A2/01*					
			€ 7.068.091					
JenV	A18	**Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's** Veiligheidsregio's	Naam Kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/01*	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A18/02*	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023) *Aard controle R* *Indicator: A18/03*			
			1 Meerkosten coördinerende gemeente	€ 1.056.229	€ 3.298.323			
			2 Hotels/centra	€ 0	€ 0			
			3 Overige specifieke meerkosten	€ 0	€ 0			
			4 Overige Meerkosten	€ 0	€ 0			
			Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) Som indicator 02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/05*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/06*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/07*		
			1 € 1.056.229	Nee		Nee		

Bijlage II: Taakvelden

Het volgende overzicht geeft inzicht in het verdelingsprincipe naar taakvelden:

Taakvelden		2023	
Nummer	Omschrijving	Begroting	Rekening
0.7	Gemeentefonds	6.628	7.068
0.5	Algemene dekkingsmiddelen	29.523	29.523
0.8	Overige baten en lasten	-	92
	Totaal baten	36.151	36.684
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	29.586	29.459
0.4	Overhead	7.394	7.188
0.61	Treasury	-	-
8.3	Wonen en Bouwen	73	76
	Totaal lasten	37.054	36.723
0.10	Reserve mutaties	-903	-769
0.90	Venootschapsbelasting	-	-
Totaal resultaat		-	729
Percentage Overhead		20%	20%

Onder het taakveld 0.4 Overhead zijn de kosten zoals vermeld in het programma Bestuur en ondersteuning opgenomen. Het taakveld 8.3 bestaat uit 2% van de kosten Risicobeheersing incl. personeelskosten. Bij het taakveld 0.8 overige baten en lasten zijn de afrekeningen vorige boekjaren opgenomen.

Jaarstukken **2023**

Crisisbeheersing, GHOR, Brandweer,
Bedrijfsvoering en Financiën

Veiligheidsregio
Drenthe